БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

37-хи жэлэй гарана

№ 185 (9324)
АВГУСТЫН
5
ПЯТНИЦА
1960 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ. Далайн транспортын хүдэлмэрилэгшэдтэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгохо тухай (1-дэхи нюур).

Адууһа малдаа элбэг баян үбһэ тэжээл бэлэдхэхэдэ эгээл зохид үе болонхой. Шамдаеыл нүхэдүүд бултадаа!

Ц. Дандаров.—Мүрысөө үүсхэһэн газарта (1-дэхи нюур).

Түрэл орон доторнай (1-дэхи нюур).

Г. Бадмаев.—Августын 10 болотор дүүргэхэнь (1-дэхи нюур).

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй VIII ПЛЕНУМ (2-дохи нюур).

Н. Цоктоев.—Нютагай Соведүүд—эмхидхэхы хүсэн (3-дахи нюур).

Ж. Бадмаев.—Сүнхэрэгтэ уһан ерээ (3-дахи нюур).

Л. Гроссман.—Урматай, баяртай мордоо (3-дахи нюур).

Ж. Балданжабон.—Хэнзын Фёдор (3—4-дэхи нюур).

С. Шапхаев.—Болзорһоонь урид (4-дэхи нюур).

ХИЛЫН СААНАҺАА (4-дэхи нюур).

АДУУҺА МАЛДАА ЭЛБЭГ БАЯН ҮБҺЭ ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭХЭДЭ ЭГЭЭЛ ЗОХИД ҮЕ БОЛОНХОЙ. ШАМДАЕЫЛ НҮХЭДҮҮД БУЛТАДАА!

☆ ☆ ☆

Час соо 16 центнер үбһэ багсалха ...тэй машина Мухаршэбэрэй «Побе... колхоздо хэрэглэгдэнэ. Энээнэй ...ар үбһэ хуряалгын хүдэлмэри ни...д сомор болоо.

Зураг дээрэ: тракторист С. Кадыров ...ыг багсалжа ябана.

Ф. Сорокиной фото.

Алба хаагшад туһална

Кабанскын аймгуйсэдкомой алба ...агшад аймагайнгаа XX партсъезд...н нэрэмжэтэ колхоздо тэжээл ...лэдхэлсэхээр шиидэнхэй. Аймгуйсэдкомой партийна организацийн ...хэлээр һаяхан тэрэ колхоздо ал...хаагшадай воскресник эмхидхэгдэ...

Тиихэдэ аймгуйсэдкомой партийна организацийн үүсхэлые дэмжэ...н аймагай мотоклубай, лесхозой, ...ай ветлечебницын алба хаагшад ...скреснигтэ хабаадалсажа, набша...та тэжээл бэлдэһэн байна. Тэрэ ...скреснигтэ хамта 60 гаран хүн ...баадалсажа, эмхитэй һайнаар хү...лөө. Тиигэжэ нэгэ үдэрэй гуршаа 160 гаран центнер набшаһата тэ...жээл бэлдэжэ, тус колхозой Бере...овая гэжэ тосхоной фермэдэ абаа...лжа хатааһан байна.

Манай коллектив XX партсъезд...н нэрэмжэтэ колхоздо туһа...лжа болгон хамта 300 центнер ...бшаһата тэжээл бэлдэхэ гэһэн ...циалистическэ уялга абанхай.

А. Бусурманов,
Кабанскын аймгуйсэдкомой профкомой түрүүлэгшэ.

Мүрысөө үүсхэһэн газарта

— Яруунын аймагай колхоз, совхозуудай үргэн дэлгэр, үрэжэлтэ сабшалангай ногоон энэ жэл үлэмжэ һайнаар гаранхай. Үхэр малдаа элбэг тэжээл бэлдэжэ абаха арга бии. Гансал өөһэдымнай ажалһаа тэжээл бэлэдхэлгэ дулдыдаха бшуу, —гэжэ «Комсомольский» совхозойхид мэдүүлнэ.

Тус совхозой 1-дэхи фермын хүдэлмэришэд болон алба хаагшад үбһэ хуряалгын эхилжэ байхада, аймагайнгаа колхознигуудта, совхозой хүдэлмэришэдтэ нээмэл бэшэгээр хандажа, ниитынгээ малда элбэг тэжээл бэлэдхэжэ абахые уряалһан байна. Хэрбээ тус совхозой бүхыдөө 26 мянган центнер үбһэ бэлдэхэ, 2600 центнер силос дараха түсэбтэй байһан һаань, харин 1-дэхи фермэ (эрхилэгшэнь нүхэр Шарапов) ехэнхи хубииень гэхэ гү, али 18 мянга 600 центнер үбһэ бэлдэхэ, 2 мянган тонно силос дараха зорилготой.

— Манай фермынхид арга боломжоёо хаража үзээд, энэ түсэбтэ даабаряа болзорһоонь урид августын 15 болотор дүүргэжэ, таряа хуряалгада ороторoо түсэбһөө гадуур үшөө ехэ тэжээл бэлдэхэ гэһэн социалистическэ уялга абаад, аймагайнгаа колхознигуудта, совхозой хүдэлмэришэдтэ хандаа. Тэжээл бэлэдхэлгээр хараалһан түсэб, уялгануудаа бэелүүлбэл, ниитынгээ малай тоо толгойе саашадань олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ аргатай болохобди,—гэжэ фермые эрхилэгшэ Дамба Доржиевич Шарапов хөөрэнэ.

Тус фермынхидэй нээмэл бэшэгые партиин Яруунын райкомой бюро һайшаан дэмжэжэ, аймагай колхоз, совхозуудай үбһэшэдэй дунда тэлэмбынхидэй үүсхэлээр социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэһэн байна.

Тэжээл бэлэдхэлгээр аймаг дотороо мүрысөө үүсхэһэн газарта ажал хүдэлмэринь ямараар ябуулагдажа байнаб гэжэ хаража үзэхэ болоо һаа иимэ: мүнөө тус фермын ургаса һайнтай гол нуганууудаар үбһэшэдэй ажал замханагүй. Үнэтэ үүсхэл гаргаһан энэ фермынхид хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тула үбһэнэй хүдэлмэриин эхилһэн сагһаа хойшо эмхитэйгээр ажаллажа, хура бороотойшье сагта бүхы шадалаараа оролдожо байна. Фермынхид тэжээл бэлэдхэлээ звеньевой системээр ябуулжа байнхай. Эндэ эмхидхэгдэһэн 6 звенодо хамта 60 хүн, 6—6 морин косилка, тармуурнууд гэхэ мэтэ хүдэлгэгдэнэ. Тиихэдэ үшөө гурбан тракторна агрегат ажаллана. Звеное даагша бүхэн 5 хоноод лэ ажалайнгаа дүнгөөр тоосоо хэдэг. Совхозой дирекци, партком, мүн хүдэлмэришэдэй комитет мүрысөөндэ түрүүлжэ гараһан звенодо дамжуулгын улаан вымпел барюулжа, совхоз дотороо түрүүлһэн үбһэшэдые урмашуулдаг. Эдэ үдэрнүүдтэ тус фермэ тэжээл бэлэдхэлгээр совхоз дотороо суурханхай. Эндэ сабшалга, тармалга, һүрилэлгын хоорондо забһар гаргахагүйе оролдоно. Мүнөө үедэ тус фермэдэ 1071 гектарай ногоон сабшагдажа, 8 мянган центнер үбһэн тармагдаад, 5573 центнерынь һүрилэгдэнхэй.

Үбһэшэдэй социалистическэ мүрысөөндэ Шарлу Базаровай звено түрүүлжэ ябанхай. Тус звеногойхид Ирхатан гэжэ газарта 120 гектарай ногоо сабшажа, 1000 центнер үбһэ бэлдээд, 969 центнерыень һүрилөө. Гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 центнер үбһэ хуряажа абана. Звеногой морин косилкашан комсомолец нүхэр Жанаев үдэр бүхэндэ 4 га нормын орондо 5—5,5 гектар хүрэтэр шанар һайнтайгаар сабшана. Һүришэд Зэгбэ Гармаев, Дамдил Намсараев гэгшэд арбаад хоног соо 1000 шахуу центнер үбһэ һүрилөөд байна. Мүн звеногой гэшүүд Чимитдоржо Цыцыков, Тамара Трунева гэгшэд ажалдаа шалгарна. Тиигэжэ һүүлэй 5 хоногой туршада тус звенодо совхозой дирекциин, парткомой, хүдэлмэришэдэй комитедэй дамжуулгын улаан вымпел барюулагдаа.

Нүхэд Батуевай, Абидуевай хүтэлбэрилдэг звенонууд мүн лэ шалгарна. Тэдэнэй звено бүхэн 1000—1000 гаран центнер һайн шанартай үбһэ хуряажа абаад, бүри үшөө эршэмтэйгээр ажаллана. Тракторна агрегадууд соohоо тракторист Мунко-Жаргал Лумбуевай хүтэлбэрилдэг агрегат шалгарна.

Иигэжэ ниитынгээ малда элбэг тэжээл бэлдэхын тула аймаг дотороо мүрысөө дэлгэрүүлһэн «Комсомольский» совхозой (директорынь нүхэр Николаев, парткомойнь секретарь нүхэр Баяндуев) 1-дэхи фермынхидэй ажал хэрэгнь урагшатайгаар ябуулагдана. Эндэ һаяын үдэрнүүдтэ силос даража эхилхэнь. Силосые имагтал түрүү аргаар тэгшэ газар дээрэ дарахаар бэлдэжэ байнхай.

Ц. Дандаров.

АВГУСТЫН 10 БОЛОТОР ДҮҮРГЭХЭНЬ

Улан нютагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд үбһэндөө гараһаар эгсэ һара болобо. Энэ үе соо ниитынгээ малда тэжээл бэлэдхэхэ 18 звено эмхитэй һайнаар ажаллаа. Тэдэ звенонуудта үгтэһэн түсэб, даабаринуудые дүүргэхын түлөө үбһэшэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ һэн. Мүрысөөнэй эршэ хүсэн соогуур олон звенонууд түрүү зэргэдэ гараа. Жэшээлхэдэ, коммунистнууд П. Н. Ермековой, Б. Ц. Линхоевой, нютагай соведэй депутадууд: М. Бадмаевай, Б. Цыреновай, Б. Эрдынеевэй хүтэлбэрилдэг звенонууд үбһэ хуряаха түсэбөө 65—75 процент дүүргэнхэй. Түрүү звенонуудай морин косилкаар сабшагшад: Баянголой дунда һургуули дүүргэһэн комсомол хүбүүд Семен Походеев, Хабру Линхоев, Георгий Молчанов болон бусад нэгэ үдэр соо 1,5—2 нормо дүүргэдэг юм. Тиихэдэ түрүү үбһэшэд, жэшээлхэдэ, Б. Эрдынеев, П. Цыренов, Д. Баяндуев, Ц. Сандавкина гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 110—120 процент дүүргэнэ. Дээрэ нэрлэгдэһэн түрүү звенонууд мүнөө хамта 7500 гаран центнер һайн шанартай үбһэ һүрилэнхэй.

Уланай үбһэшэд бүдүүн тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэреэ августын 10 болотор дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэдгэрүүлээ. Колхозой правлени, партком 5 үдэр бүхэнэй дүн согсолжо, мүрысөөндэ түрүүлһэн звенодо дамжуулгын улаан вымпел урмашуулгын шантайгаар барюулна.

Тиихэдэ Уланай сельпо үбһэшэдэй дунда нүүдэл наймаа эмхидхээ. Энээнэй ашаар үбһэшэдэй звено бүхэн 7 хоногто нэгэ дахин нүүдэл наймаанһаа хэрэгтэй эдеэ хоолоо, хубсаһа хунараа абадаг.

Түрүү звенонуудайнгаа эршэтэ ажалаар зоригжоһон тус колхозой үбһэшэд адуу малдаа элбэг тэжээл бэлдэхын тула улам шангаар ажаллана.

Г. Бадмаев,
Уланай сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Баргажан.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

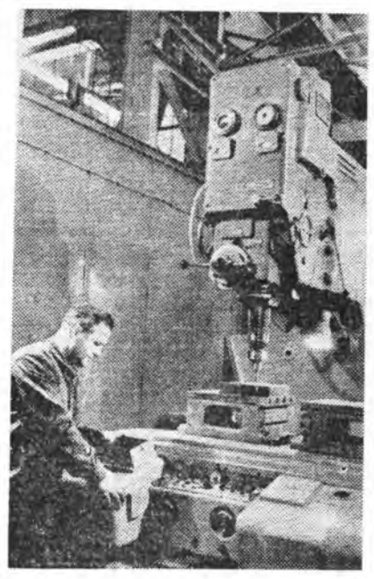

МОСКВА. Координатно-харуулдалгын станогуудай заводой коллектив Советскэ Союз соохи анха түрүүшын программна управленитэй координатно-харуулдалгын станок бүтээжэ гаргаа. Зураг дээрэ: харуулдагша Н. В. Лихачев шэнэ станогые туршан үзэжэ байна.

ТАСС-эй фотохроникo.

КАЗАХСТАНАЙ ШЭНЭ ГАЗАР ЭЛДҮҮРИЛЭГШЭДТЭ ТУҺАЛНА

КУЙБЫШЕВ, август 3. (ТАСС). Шэнэ газарай ургаса хуряахын тулада Казахстан ошохо бүлэг олон залуушуулые Куйбышевай комсомолшууд мордохуулба. Областиин городууд болон тосхонуудһаа 700 эдир залуу хүбүүд, басагад тиишэ ошобо. Эдэнэр хадаа Волгоһоо ошоһон түлөөлэгшэдэй хоёрдохи бүлэгынь юм. 103 хүнһөө бүридэһэн түрүүшын бүлэг 5 үдэрэй урда тээ гаража ошоод, мүнөө хүдэлмэрилжэ эхилээд байна.

ЗҮҮН СИБИРИИН НЕФТЕ-ХИМИИН ТҮРҮҮШЫН ПРЕДПРИЯТИ

АНГАРСК. (ТАСС). Эрхүүгэй нефть болбосоруулдаг заводой —ороной зүүн талын хубида долоон жэлэй үе соо ашаглалгада үгтэхэ эгээн томо предприятинуудай нэгэнэй түрүүшын технологическа лини августын 1-нэй үдэшэ ашаглалгада үгтөө. Тус завод Башкириин нефтиие шанаржуулжа ороһон байна.

КОЛХОЗНИК БҮХЭН АМАРАЛТЫН ГАЗАРТА ТҮЛӨӨҺЭГҮЙ ПУТЕВКО АБАНА

АНДИЖАН. (ТАСС). Үндэр хаданууудай ороидо, һамарта модонуудтай шугы соо Избаскентска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой элүүржүүлгын газар оршодог юм. Хоёр долоон хоногой болзороор хүдөө ажахын артелиин правлениин үгэдэг түлөөһэгүй путёвкануудаар 400 колхознигууд — хлопок ургуулагшад, малшад, торгоной ажал эрхилэгшэд мүнөө зун амарха байна.

Колхозник бүхэнэй түлөөһэгүй путевкоор амаржа шадахаар элүүржүүлгынгээ газарые ургэдхэхэ гэжэ тус хүдөө ажахын артель хараалаа.

ЗЭДЭЙ ОРОНДО АЛЮМИНИ ХЭРЭГЛЭГДЭНЭ

ЯРОСЛАВЛЬ. (ТАСС). Электромашина бүтээлгын завод мотор бүтээхэдээ зэд утаһанай орондо алюминиин утаһа катушкануудтань оройжо хэрэглэдэг болохо арга зохёогоо. Предприятиин инженернүүд дүршэлтэй хүдэлмэришэдтэй хамта зэд проводые алюмини проводтой гагнажа залгаха арга зохёоһон байна.

Алюмини утаһаар ороидоһон катушкатай түрүүшын моторнуудые тус предприяти бүтээжэ гаргаа. Энээнэй ашаар жэлэй турша соо миллион хахад үлүүтэй түхэриг, хэдэн зуун тонно зэд алмагдаха байна.

ЯХАДАЙ ГАЗ

ЯКУТСК. (ТАСС). Хойто Якутида үрэмдэмэл скважинаһаа халуун газ хүсэтэехээр сорьёлон гаража эхилһээр гурбан жэл хахад болобо. Эндэ байгаалиин угаа ехэ газ бии гэжэ гүрэнэй комисси тодорхойлһон байна. Тиимын тула эрдэмтэд болон барилгашад Сибириин агууехэ мүрэн—Ленын зүүн эрьеые зубшуулан 400 километртэ газопровод бариха проект зохёожо эхилээ. Газопроводой барилга ерэхэ жэлдэ эхилхэ юм.

ЕВРОПОДОХИ ЭГЭЭЛ ТОМО ПРОКАТНА СТАН

МАГНИТОГОРСК, (ТАСС). Магнитогорско комбинадта «2.500» гэжэ прокатна станай түрүүшын ээлжээн мүнөө жэлдэ ашаглагдажа эхилхэ. Европо доторхи энэ эгээн томо, хүсэн түгэлдэр стан 2 метр үлүүтэй үргэн нимгэн түмэр хабтайлгажа гаргаха юм.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Далайн транспортын хүдэлмэрилэгшэдтэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгохо тухай

Далайн транспортые хүгжөөхэ хэрэгтэ гайхамшагта амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө **Ленинэй** орден болон **«Хадуур-балта»** гэһэн алтан медаль барюулгатайгаар эдэ хүнэдтэ **Социалистическэ Ажалай** Геройн нэрэ зэргэ олгохо:

1. **Абакумов** Анатолий Григорьевича — Түрэнэй Хойто зүгэй далайн пароходствын пароходой капитан, Архангельска область.

2. **Бокиевц** Владимир Архипович — Владивостогой далайн худалдаа наймаанай портын ашаа үзэгшэдэй бригадир, Приморско хизаар.

3. **Бочкарев** Василий Ивановича — Түрэнэй Алас Дурна зүгэй түрэнэй далайн пароходствын Совгаванийн судна заһабарилгын заводой слесарьнүүдэй бригадир, Хабаровска хизаар.

4. **Вавилов** Павел Ивановича— Түрэнэй Мурманска хойто зүгэй далайн пароходствын ледоколой ахалагша машинист, Мурманска область.

5. **Вооленс** Феликстэ — Түрэнэй Эстониин далайн пароходствын теплоходой капитан, Эстониин ССР.

6. **Грицук** Игорь Николаевича — Түрэнэй Сахалинай далайн пароходствын пароходой капитан, Сахалинай область.

7. **Гришин** Борис Андреевичтэ — Түрэнэй Алас Дурна зүгэй далайн пароходствын пароходой капитан, Приморско хизаар.

8. **Данченко** Алексей Евгеньевичтэ — Түрэнэй Хара далайн пароходствын начальник, Украинын ССР-эй Одесскэ область.

9. **Евграшкин** Руслан Ивановичта — Түрэнэй Хара далайн пароходствын пароходой капитан, Украинын ССР-эй Одесскэ область.

10. **Зайцев** Николай Константиновичта—Тиксинскэ райондохи радиометцентрын полярна станциин начальник, Яхадай АССР.

11. **Компанейц** Михаил Максимовича — Түрэнэй Хара далайн пароходствын пароходой кочегар, Украинын ССР-эй Одесскэ область.

12. **Кондрус** Бруно Карловичта— Түрэнэй Латвиин далайн пароходствын пароходой капитан, Латвиин ССР.

13. **Котов** Владимир Сергеевичтэ — Түрэнэй Балтиин далайн пароходствын Канонерскын судна заһабарилгын заводой слесарьнүүдэй бригадир, Ленинград город.

14. **Кузнецов** Иван Васильевичтэ — Ленинградай далайн худалдаа наймаанай портын крановщик, Ленинград город.

15. **Левицкас** Чесловас Ионовичта — Клайпедай далайн худалдаа наймаанай портын ахалагша крановщик, Литовскэ ССР.

16. **Малахов** Николай Никитичтэ — Түрэнэй Алас Дурна зүгэй далайн пароходствын начальник, Приморско хизаар.

17. **Маслехе** Алексей Федоровичто — Новороссийскиин далайн худалдаа наймаанай портын ахалагша крановщик, Краснодарай хизаар.

18. **Омуельников** Петр Григорьевичто — Түрэнэй Каспиин далайн пароходствын теплоходой машинист, Азербайджанай ССР.

19. **Печинский** Константин Антоновичта — Түрэнэй Хара далайн пароходствын Азовско управлениин пароходой ахалагша механик, Украинын ССР-эй Сталинска область.

20. **Реквав** Константин Филипповичтэ — Потийскэ далайн худалдаа наймаанай портын начальнигта, Грузиин ССР.

21. **Саблин** Петр Петровичто — Далайн харгы замай Каспийдахи рейдово управлениин газар удхадаг снарядай капитан, Астраханска область.

22. **Савельев** Серафим Александровичта — Түрэнэй Балтиин далайн пароходствын теплоходой боцман, Ленинград город.

23. **Свирненко** Петр Степановичта—Диксоной райондохи радиометцентрын полярна станциин ахалагша гидрометеоролог, Красноярска хизаар.

24. **Сорока** Дмитрий Игнатьевичтэ — Түрэнэй Хара далайн пароходствын дизель-электроходой капитан, Украинын ССР-эй Одесскэ область.

25. **Хатамов** Карада — Түрэнэй Дунда Азиин пароходствын пароходой капитан, Узбегэй ССР.

26. **Чернеев** Анатолий Александровичта — Түрэнэй Камчаткын далайн пароходствын теплоходой капитан, Камчаткын область.

27. **Яковлев** Григорий Георгиевичтэ — Түрэнэй Дунайн пароходствын баржын шкипер, Украинын ССР-эй Одесскэ область.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1960 оной августын 3.

МОСКВА. Конгын Республикада эльгээгдэхэ эдеэ хоолой зүйл ашаһан гурбан самолёт Шереметьевскэ аэропортһоо июлиин 19-дэ гараа. Зураг дээрэ: аэропортдо «ИЛ-18» самолёдто эдеэ хоолой зүйл ашагдажа байна.

ТАСС-эй фотохроникo.

Далайн транспортын хүдэлмэрилэгшэдые СССР-эй орден, медальнуудаар шагнаһан тухай

Далайн транспортые хүгжөөхэ хэрэгтэ амжалта туйлаһанайнь түлөө далайн транспортын 1461 хүдэлмэрилэгшэдые СССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй орден, медальнуудаар шагнаа.

Ленинэй орденоор 146 хүн, тэдэнэй тоодо Каспиин далайн пароходствын теплоходой матрос И. М. Акперов, Балтиин далайн пароходствын теплоходой капитан А. Д. Бородин, Ленинградай худалдаа наймаанай портын начальник А. Л. Васильев, Хойто зүгэй пароходствын теплоходой ахалагша механик А. И. Вешнянков, Одесскэ портын ахалагша крановщик А. И. Данилов, Рижскэ портын ахалагша крановщик Э. С. Дерва, Түрэнэй Каспиин далайн пароходствын начальник М. Рагимов, Эстониин пароходствын теплоходой ахалагша механик Х. И. Рандперс, Мурманска пароходствын ледоколой капитан Ф. И. Федосев, Балтиин далайн пароходствын теплоходой капитанай нэгэдэхи туһалагша В. К. Шабунин болон бусад бии.

Ажалай Улаан тугай орденоор 72 хүн, «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор 552 хүн, «Ажалай баатаршалгын түлөө» медаляар 196 хүн, «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаляар 195 хүн шагнагдаа.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй VIII Пленум

ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй Пленум августын 2—3-най үдэр болоод, хүдэлмэреэ дүүргээ. «Промышленность, транспорт хүгжөөхэ, наука, техникын шэнэ шэнэ түйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ тухай» КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэринүүдэй ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай» КПСС-эй ЦК-гэй июлиин Пленумэй тогтоолһоо уламжалан, комсомолой организацинуудай хэхэ хүдэлмэри тушаа», «Залуушуулай сүлөөтэй сагые эмхидхэхэ талаар комсомолой зорилгонууд тухай» тогтоолнуудые Пленум баталан абаа.

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлдэ хабаадалсахадаа, промышленностиин, транспортын, барилганууудай комсомолой организацинууд долоон жэлэй даалгабаринуудые дүүргэлгэдэ, ажахын байгуулалтын түрүүшын ээлжээнэй зорилгонуудые шиидхэлгэдэ совет залуушуулай хүсэлэл оролдолгые зорюулна гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум тэмдэглэбэ.

Коммунистическэ ажалай коллективүүдэй, ударнигуудай нэрэ зэргын түлөө залуушуулай мүрысөөн бүри үргэнөөр дэлгэржэ байнхай. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбүүдээ 3,5 миллион үлүүтэй залуу патриодууд үлүүлэн дүүргээ. Техникые нарижуулан һайжаруулха, үйлэдбэриин доторой арга боломжонуудые элирүүлжэ, ашаглаха хэрэгтэ 650 мянган залуу уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод зохёохы ажалаа зорюулна.

Комсомолой бүхэсоюзна 114 ударна барилганууд һаа жэл хахадай турша соо 82 томо промышленна предприяти ашаглалгада үгтөө. Табан доменно, арба нэгэн булад хайлуулдаг пеэшэн, арбан долоон прокатна цех болон стан, хэмэл утаһа гаргадаг табан предприяти ашаглалгада үгтэһэн байна. 2.300 гаран километр утатай түмэр зам шэнээр баригдаа. 2.500 километр утатай түмэр зам дээрэ электровозууд ябадаг болоо. ВЛКСМ-эй шефтээ абаһан дүрбэн цементын заводто шэнэ хүсэтэ агрегадууд баригдаа.

Совет залуушуулай зүгһөө нэгэн һаналтайгаар һайшаагдаһан КПСС-эй ЦК-гэй июлиин Пленумэй шиидхэбэринүүд залуу ажалшадай политическэ болон ажалай эдэбхие угааехээр бадаруулһан байна.

Коммунистическэ, хүдэлмэришэдэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Бухарестдэ болоһон Зүблөөнэй дүнгүүд тухай КПСС-эй ЦК-гэй июлиин Пленумэй резолюциие ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум тон халуунаар, бүрин хүсэдөөр һайшаана. Уласхоорондын коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэлые; мүн США-гэй болон бусад капиталистическэ оронуудай империалистнуудай эзэрхэг түримхэй ябуулганууудта эсэргүүсэн, эб найрамдалай, бүү зэбсэг хуряахын, энхэ тайбанаар зэргэ оршон байхын түлөө арадуудай тэмсэлые бэхижүүлхэ хэрэгтэ энэ зүблөөн элитэ ехэ туһа нэмэри оруулаа.

Залуу үетэн тухай Коммунистическэ партиин, нүхэр Н. С. Хрущев түрүүтэй ленинскэ Центральна Комитедэй угаа ехэ оролдолго, арадай ажахын шухала зорилгонуудые шиидхэбэрилгээр комсомолдо олгогдодог угаа ехэ найдабари коммунизмын аша туһада ажалай шэнэ баатаршалганууде гаргаха хэрэгтэ залуушуулые зоригжуулна.

«Техническэ дэбжэлтын, үйлэдбэриин шанарай талые һайжаруулхын түлөө тэмсэлдэ Харьковска областиин комсомолшууд болон залуушуулай хабаадалга тухай» Украиннын ЛКСМ-эй Харьковска обкомой элидхэлые шагнаад, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум иигэжэ тэмдэглэнэ. Долоон жэлэй түсэбэй даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын, үйлэдбэриин техническэ хэмжээе саашадань дээшэлүүлхын, шанарайнь талые һайжаруулхын түлөө тэмсэлдэнь областиин партийна организацида Харьковска комсомолой организаци эдэбхитэйгээр туһална. Областиин комсомолой организаци хадаа шэнэ техникэ байгуулха, станогууд болон механизмуудые нарижуулан һайжаруулха хэрэгые амжалтатай һайнаар шефтээ абанхай, долоон жэлэй шухала барилганууде бодхолгоде эрхим туһа нэмэри оруулалсадаг. КПСС-эй ЦК-гэй июлиин Пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө эдэбхитэй тэмсэлдэ залуушуулые элсүүлхэ талаар тодорхой хэмжээнүүдые зохёохыень комсомолой Харьковска обкомые, горкомууд болон райкомуудые ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум уялгалаа.

Долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын, мүн техническэ дэбжэлтые али болохоор дээшэлүүлһэнэй үндэһөөр ажалай бүтээсые бүри ехэ болгохын түлөө залуушуулай мүрысөө дэлгэрүүлхэ талаар комсомолой хүдэлмэри хадаа ленинскэ комсомолой ажалябуулгын шухала шэглэлынь саашадаашье болохо ёһотой гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй VIII Пленум тоолоно. Үйлэдбэриие үргэлжэдэнь оньһоруулха, автомадаар зэбсэглэхэ, автоматическа, конвейернэ, поточно лининүүдые байгуулха, агрегатна станогуудые бүтээхэ, мүнөө ашаглагдажа байһан түхеэрэлгэнүүдые нарижуулха, шэнэ машинануудые, механизмуудые болон приборнуудые бүтээхэ хэрэгые шефтээ бүри эдэбхитэйгээр абахын тулада залуушуулай хүсэлэл оролдолгые элсүүлхэ шухала.

Гагнуурийн үйлэдбэри хүгжөөхэ хэрэгые шефтээ абаха гэһэн комсомолой үүсхэлые КПСС-эй ЦК-гэй июлиин Пленум үндэрөөр сэгнэһэн байна. Энэ хадаа гагнуурийн түрүү арганууде үйлэдбэридэ али болохоор нэбтэрүүлхын түлөө бүри зоримгойгоор, бүри схээр тэмсэхыень комсомолой организацинуудые уялгална.

Гагнуурийн 15 түсхай мэргэжэлтэй, жэшээтэ үйлэдбэри байгуулгые ВЛКСМ-гэй ЦК-гэй Пленум комсомолой бүхэсоюзна габшагай барилганууд гэжэ соносхоод, эдэ барилганууде, тэрэшэлэн гагналгын түхеэрэлгэнүүд болон аппаратура, электродууд болон флюсудые бүтээхэ 23 предприяти бариха, шэнэдхэн һэльбэхэ хэрэгые, кислородно станцинууд болон хамгаалалгын газуудые гаргаха агрегадуудай барилгые шефтээ абаха гээшэ комсомолой тон шухала бодото хэрэгүүдэй нэгэн гэжэ тоолоно. Гагналга дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ туһалха олониитын комиссинуудые байгуулха, гагнуурийн түрүү арганууде шэнжэлхэ, шудалха талаар залуушуулда зорюулан, техническэ кружогууд болон курсанууде совнархозуудтай хамта олоор байгуулха шухала.

Уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын хүдэлмэридэ залуушуулые олоор хабаадуулга түсгаар шухала удхашанартай гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум онсолон тэмдэглээ. Залуу уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшодто комсомолой комитедүүд али бүхы туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Долоон жэлэй эхилһэнһээ хойшонхи жэл хахадай турша соо ороной габшагай барилганууда комсомолой путёвкоор 300 мянга гаран эдир залуу хүбүүд, басагад эльгээгдээ. Барилгын хүдэлмэриин болзорые хороохын, эрхим шанартай байхын, үнынь химдаруулхын түлөө залуушуулай коллективүүдэй дайшалхы мүрысөөн комсомолой барилганууда үргэцөөр дэлгэрэнхэй. Комсомолой олон барилганууд үнэндөө түрүү дүй дүршэлэй лабораториннуд болонхой. Тэндэ промышленна барилгын шэнэ шэнэ түйлалтанууд шалгалта барижа гарадаг, барилга, хабсаралгын хүдэлмэриин түрүү арга методүүд үргэнөөр хэрэглэгдэдэг.

Комсомолой габшагай барилганууде дайшалхы ёһоор шефтээ абажа, саашадань һайжаруулхыень комсомолой комитедүүдые Пленум үялгалба. 1960—1961 онуудта комсомолой бүхэсоюзна габшагай барилганууда 40 миллион тонно түмэрэй руда абадаг, 7 миллион тонно прокат бүтээдэг, хэдэн арбаад мянган тонно хэмэл утаһа гаргадаг, 1,3 миллион хэһэг шинэ, 715 мянган тонно минеральна үтэгжүүлгэ гаргадаг предприятинуудые болзорһоонь урид ашаглалгада үгэхэ хэрэгтэ; 1960—1961 онуудта 2500 километр утатай нефте-газопроводуудые, хамта дээрээ 3 миллион киловатт хүсэтэй электростанцинуудые, 3600 километр утатай түмэр зам бариха хүдэлмэри болзорһоонь урид дүүргэлгэдэ; 1960—1961 онуудта 4 мянган километр утатай түмэр замда электровозуудые ябуулдаг болгохо хэрэгтэ, тэрэ тоодо Москва Эрхүү хоёрой хоорондохи түмэр замай магистральда электровозуудые ябуулха хүдэлмэри түгэсхэлгэдэ комсомолшууд болон залуушуулые элсүүлхэ шухала.

7 миллион тонно цемент гаргаха шэнэ предприятинуудые барижа, ашаглалгада үгэлгые болзорһоонь урид түгэсхэхын түлөө тэмсэл комсомолой дайшалхы хэрэг болоно гэжэ ВЛКСМ-гэй ЦК-гэй Пленумэй тогтоол соо хэлэгдэнэ. Цементын заводуудые барилга дээрэ залуушуулай социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, барилганууде материалнуудаар, түхеэрэлгэнүүдээр хаһа саг соонь хангуулха, хүдэлжэ байһан предприятинуудта цемент бүри ехээр бүтээжэ гаргадаг болохын түлөө шангаар тэмсэхэ, технологическа ёһо заршам наринаар сахидаг болгуулха, цемент бүри ехээр бүтээжэ гаргаха бүхы арга боломжонуудые элирүүлжэ, али болохоор хэрэглэхэ гэжэ комсомолой организацинуудта даалгагдаа.

Ороной хэдэ хэдэн промышленна предприятинуудай комсомолой организацинууд эрхим шанартай продукци гаргахын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлдэ габшагайгаар оролсоо, хэдэн олон үнэтэ үүсхэл эдэбхи гаргаа гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум тэмдэглэбэ. Продукциин шанар һайжаруулхын түлөө, үйлэдбэриин культурые бүри дээшэлүүлхын түлөө залуу хүдэлмэришэдэй, инженер, технигүүдэй, залуу эрдэмтэд болон шэнжэлэгшэдэй мүрысөө дэлгэрүүлхэ зорилго комсомолой организацинуудай үмэнэ табигдана.

Ашаа һаадгүйгөөр шэрэхын хойноһоо «үргэлжэ дээрэнь хинаха» хэрэгые дэлгэрүүлгэдэ, эрдэмдэ һурахын түлөө залуушуулай оролдолгые саашадань дээшэлүүлгэдэ, социалистическэ мүрысөөндэ Пленумэй тогтоол соо ехэ анхарал хандуулагданхай.

Коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха талаар долоон жэлэй даалгабарине дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадаха хэрэгтэ комсомолшууд болон залуушуулые амжалтатайгаар элсүүлэн эмхидхэхын тулада мүнөө үедэ эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри дайшалхы ёһоор, зорилго хүсэнгеэр ябуулха шухала гэжэ Пленум онсолон тэмдэглэнэ.

«Залуушуулай сүлөөтэй сагые эмхидхэхэ талаар комсомолой зорилгонууд тухай» ВЛКСМ-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр С. П. Павловай элидхэл тушаа Пленумэй баталан абаһан тогтоол соо иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. Комсомолой организацинууд аргадай ажахын, соёл культурын байгуулалтада залуушуулые бүри эдэбхитэйгээр, бодотоор хабаадуулдаг, залуушуулые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри бүри тодорхойгоор, удха һайнтайгаар ябуулдаг болоо.

Коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулжа байһан үедэ партиин анхарал оролдолгын ашаар хүнэй али бүхы талааараа хүгжэн болбосорхо эрхим һайн арга боломжонууд бүрин бии болгогдоно гэжэ Пленум онсолон тэмдэглэнэ. Хүнэй оюун бэлигэй, мэргэжэл шадабариин хүсэдөөр хүгжэн бадархын тулада залуушуулай сүлөөтэй сагые зүбөөр эмхидхэхэ гээшэ комсомолой хэзээ хэзээнэйхиһээ онсо шухала хэрэгынь мүнөө болоод байна. Комсомолой гол эрмэлзэлгэнь юуб гэхэдэ, коммунистическэ ёһоор һураха, ажаһууха, ажаллаха гол зорилгоёо шиидхэлгэдэнь залуушуулда туһалхаар тэдэнэй сүлөөтэй сагыень эмхидхэхэ шухала.

Гэхэтэй хамта комсомолой хүмүүжүүлгын хүдэлмэри, тэрэ тоодо залуушуулай сүлөөтэй сагые удха түгэлдэрөөр эмхидхэлгэ ехэ дутуутай байна. Олониитын һайндэрнүүдэй, залуушуулай фестивальнуудай политическэ талааараа удха түгэлдэр байха тухай, уран һайханай бүлгэмүүдэй хүмүүжүүлхы удхашанар тухай, олониитын физкультурна хүдэлөө дэлгэрүүлхэ, физкультурын эхин шатын коллективүүдые бэхижүүлхэ тухай комсомолой комитедүүд заримдаа анхарал оролдолго табидаггүй байна. Хүдөөгэй залуушуулай сүлөөтэй сагые эмхидхэлгэдэ илангаяа горьтой дутуунууд бии. Олон колхоз, совхозуудта культурно-ниитын хүдэлмэри удха муутайгаар ябуулагдана.

Залуушуулай соёл сурталай-политическэ хэмжээе эсэшэ сусашагүйгөөр дээшэлүүлхыень комсомолой комитедүүдые, комсомолой эхин организацинуудые Пленум уялгалаа. Комсомолой организацинууд хадаа партиин XXI съездын шиидхэбэринүүдые, «Мүнөөнэй эрхэ байдалда партийна пропагандын бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолые хүтэлбэри болгон, Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын политикые, капитализмда орходоо социализмын угаа ехээр булюу һайн байһые залуушуулда тайлбарилха, мүн ажал хэхэ дуратайгаар, советскэ патриотизмын, пролетарска интернационализмын үзэл сурталаар, манай Эхэ ороной элитэ ехэ туйлалтануудай түлөө омогорходогоор эдир залуу хүбүүд, басагадые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө бүхы ажал хүдэлмэриие зорюулха зэргэтэй.

Эдир залуу хүбүүд, басагадай соёл сурталай хатуужалые саашадань шангадхаха, тэдэнэй политическэ һэрэмжые дээшэлүүлхэ гээшэ олониитын ондо ондоо байгуулалтатай оронуудай энхэ тайбанаар зэргэ оршожо байһан, хоёр үзэл сурталай хоорондохи тэмсэлэй саашадаа хурсадажа байһан эрхэ байдалда комсомолой комитедүүдэй түрүүшын ээлжээнэй зорилго болоно.

Бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллагшадай, соёл болбосоролоо дээшэлүүлэгшэдэй, эрдэм шудалагшадай үльгэр жэшээе, коммунистическэ ажалай коллективүүд дотор шэнэ ёһоор ажаллаха, ажаһууха ябадалай баян дүй дүршэлые залуушуулай дунда тайлбарилха шухала.

Севастополиин комсомолшууд болон залуушуулай үүсхэлые Пленум һайшаагаа. Үндэр ехэ бүтээсэтэйгээр ажалладаг городуудай, тосхонуудай, жэшээтэ һайн гуримай, эрхим дээдэ болбосоролой түлөө эдэбхитэй тэмсэл хэжэ байһан Москвагай, Ленинградай, Омскын, Одессын, Черновицын, Руставиин, Мингечаурай, Кохтла-Ярвиин, Небит-Дагай болон бусад нютагуудтахи комсомолой организацинууд энэ үүсхэлыень дэмжэһэн байна.

Хүдэлмэришэн болон хүдөөгэй залуушуулай юрэнхы эрдэм, культурно-техническэ хэмжээ дээшэлүүлхэ талаар Татарай областной комсомолой организацийн хүдэлмэриин дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэхыень, эдир залуу хүбүүд, басагадай ниитэ эрдэмые, культурно-техническэ хэмжээе шалгаха олониитын харалганууде арадай гэгээрэлэй органууттай хамта үнгэргэхыень, дээдэ һургуулинуудта, техникумүүдтэ орохынь тулада ажаллажа байһан залуушуулые бэлэдхэхэ зорилгоор олониитын хүсөөр курсануудые нээхыень, энэ хүдэлмэридэ—багшанарые, залуу мэргэжэлтэдые, студентнэрые хабаадуулхыень, заочноор һуража байгшадта туһалхын тулада радио болон телевиденеэр тобшохон лекцинүүдые, консультацинуудые дамжуулхыень, һуралсалайнгаа программа шудалхадань туһалхаар научно-дэлгэрэнгы фильмнүүдые харуулхыень комсомолой комитедүүдтэ Пленум дурадхаа.

Комсомолой организацинуудай, залуушуулай үүсхэлдэ түшэглэн, олониитын һайндэрнүүдые, фестивальнуудые хододоо үнгэргэжэ байха хэрэгтэй. Һайндэрнүүд болон фестивальнуудые предприятинуудта, колхоз, совхозуудта, һуралсалай газарнуудта залуушуулай коллективүүдэй дунда сэхэ үнгэргэдэг болобол һайн бэлэй. Эдэ хэмжээнүүд районуудай, областьнуудай центрнүүдтэ түгэсхэлэй баяр ёһолол эмхидхэлгээр хизаарлагдаха зэргэгүй.

Уран һайханай бүлгэмүүдые саашадань хүгжөөлгэдэ ехэ анхарал хандуулха, уран һайханай бүлгэмүүдтэ залуушуулые бүри олоор хабаадуулжа байха, олониитын үүсхэлээр бии болоһон, сүлөөтэй сагаа зүбөөр үнгэргэхэ шухала арга бологшо арадай культурын университедүүдые саашадань хүгжөөлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха гээшэ комсомолой организацинуудай уялга болоно.

Литература, искусство тухай тайлбарилгын хүдэлмэреэ комсомолой организацинууд эрид шууд һайжаруулха ёһотой гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум тоолоно. Ном тараалгада эдир залуу хүбүүд, басагадые саашадань бүри олоор хабаадуулха тухай комсомолой организацинууд оролдолго гаргаха, олониитын зүгһөө ном тараалгада хабаадагшадай тоое ойрын хоёр жэлэй туршада 300 мянган хүн хүрэтэр олон болгохо уялгатай.

Коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ, һайнаар амарха, бэеынгээ элүүрые бэхижүүлхэ, ажалда болон социалистическэ Эсэгэ ороноо хаамгалха хэрэгтэ залуушуулые бэлэдхэхэ шухала арга бологшо спортые залуушуулай дунда саашадань хүгжөөхэ тухай комсомолой организацинуудта Пленум эрилтэ табяа.

Залуушуулай болбосорол дээшэлүүлхын түлөө комсомолой тэмсэлые үргэлжэлүүлхэ зуураа, хоёргурбан жэлэй турша соо залуушуулай хүсөөр 15 мянган клуб, 20 мянган киноаппаратна, 5 мянган туристска базануудые болон пансионадуудые бариха, мүн 50 мянган культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые болбосон зохид түхэлтэй болгохо, хэрэгтэй. Залуушуул городууд болон тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо, тэрэ ' шадарайнь газарта модо тариха хэрэгтэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадалсаха, ажалшадай город шадар амардаг газарнуудые шефтээ абаха ёһотой.

Залуушуулай үүсхэл эдэбхиие хүгжөөхэ гээшэ залуушуулай сүлөөтэй сагые эмхидхэлгын гол шухала хэрэг болоно гэжэ Пленум заагаа. Комсомолой комитедүүд хадаа эдир залуу хүбүүд, басагадые ниитын мэргэжэлнүүдтэ бүри үргэнөөр һургаха зэргэтэй. Сүлөөтэй сагтаа ниитын хүдэлмэри хэжэ, залуушуулай болбосоролые дээшэлүүлхэ талаар эдэбхитэйгээр оролсодог, тиигээд энэ гайхамшагта үльгэр жэшээе дэмжэхыень олониитэ советскэ интеллигенциие уряалһан Белоруссиин, Москвагай, Новосибирскын искусствын ажал-ябуулагшадай үүсхэлые Пленум һайшаагаа.

Хүдөөгэй эдир залуу хүбүүд, басагадай сүлөөтэй сагые һайнаар эмхидхэхэ, хүдөө тосхонуудые городуудай комсомолой организацинуудай шефтээ абалгые дэлгэрүүлхэ, хүдөөгэй клубуудта, физкультурын коллективүүдтэ али бүхы туһаламжа үзүүлхэ, хүдөөгэй культурно-ажаһуудалай байра байшангуудай проектнүүдые зохёолгодо, тэдэниие барилгада туһалха шухала байһанда комсомолой организацинуудай тусгаар анхарал хандуулагдаа.

Залуушуулай сүлөөтэй сагые эмхидхэхэ гээшэ саг зүүрын ажалябуулга гэжэ тоологдохо ёһогүй гээд ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум онсолон тэмдэглэнэ. Залуушуулай сүлөөтэй үедэнь соёл сурталай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри бүри үргэнөөр ябуулха тухай, залуу хүн бүхэндэ комсомолой коллектив бүхэнэй ехээр нүлөөлхэ тухай эндэ хэлэгдэнэ.

Залуушуул тушаа эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолго гаргадагайнь түлөө түрэл Коммунистическэ партидаа ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум ороной комсомолшуудай, эдир залуу хүбүүд, басагадай зүгһөө баясхалан хүргэнэ. Комсомолшууд, бүхы эдир залуу хүбүүд, басагад коммунизм байгуулха хэрэгтэ саашадаашье үнэн сэхээр алба хэхэ, коммунистическэ ёһоор ажаһуужа, ажаллажа һурахын тулада шууд оролдохо гэжэ Пленум КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитедые найдуулаа.

ТУЛЬСКА ОБЛАСТЬ. Хүдөөгэй механизаторай мэргэжэлые Точеновтоной бүлынхид угаа ехээр хүндэлдэг. Дүрбэн аха дүүнэр—Евгений, Сергей, Николай, Иван Точеновтон энэ мэргэжэлые шэлэжэ абаад, Чернскэ районой М. Горькиин нэрэмжэтэ совхоздо ажалладаг. Эгээн дүү Алексей механизаторнуудай училищида һуража байһанаа практикада ерээ.

Мүнөө табан аха дүүнэр совхозойнгоо полинууд дээрэ эрхимээр ажаллана. Зураг дээрэ (зүүн гарһаа): Иван, Сергей, Евгений, Николай, Алексей Точеновтон байна. ТАСС-эй фотохроника.

Ажал эрдэм хоёр—залуу хүниие шэмэглэ

Закаменай Хужарай долоон
һургуулиин һурагшад зунайнгаа
тын үедэ тэндэхи «Коммунизмы
колхоздо туһална. Тэдэнэр үбһэ
гада хабаадалсанг. Зарим үхибү
род дээрэ хүдэлнэ. Зураг дээрэ:
классай һурагша Сындема Дамбаг
А. БАДАЕВАЙ

Ажалда дүршэбэд

Хэжэнгын дунда һургуулиин
—7-дохи классуудай 14 һурагш
бүридэһэн үйлэдбэриин бр
Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо
жа, һайн дурааараа хүдэлбэ.

Энэ колхоздо тус һургуули
рагшад типовой машинно-тра
мастерской шулуугаар бариж
һэн байгаа.

Мүнөө жэлдэ ажалай
С. Цыбиковэй хүтэлбэри доро
рагшадай үйлэдбэриин бригад
хозтой ажалай хэлсээ бата
25000 түхэригэй сметэтэй эл
станци шулуугаар 25 үдэр соо
рижа дүүргэбэ.

Тиихэдэ барилга дээрэ һур
дай үдэр бүриин ажалые өөһэ
һоонь томилогдоһон бригадир
дий Будаев эмхидхэжэ һураа.
һурагшадай хэһэн ажалай тоо
ридхэл хүтэлдэг, хүдэлмэриин
хаадаг байгаа.

Эдэнэр электростанци бар
хэрэглэгдэхэ бүхы материалну
столбнууд, барилгын шулуу,
хайр шулуу, ханын хашалт
сууд гэхэ мэтые бүгэдыень ө
бэлдээ юм. Жэшээлхэдэ, һур
ойдо гаража, модо отолжо,
тэй столбнуудые бэлдээд, т
ашаха, шэрэхэ, буулгаха х
риие сүм өөһэдөө нэгэ авто
натай ябаад хээ.

Метр хахад гүнзэгыдэ шул
һуури табижа дүүргээд, 60
метр үргэн аад, 4 метр үндэр
метр ута, 9 метр хүндэлэнтэй
ростанциин) шулуун хана зу
цементээр гагнажа бодхообо
нынь хашалта хэжэ, үндэр
гай үбгэн колхознигууд И. И
хайлов, Г. С. Михайлов гэгш
рагшадта туһалаа.

Орой хамта 160 кубическа
шулуун табигдаа.

—Эдэ һурагшадые жаа
үхибүүд гэжэ һананхай ба
Теэд иимэ ехэ юумэ хэжэ, кол
мнай горьтой туһа хүргэбэл
колхозой барилгын бригадир
жир Жамсаранов урмашан хе

Иигэжэ эдэнэр һуралсалһаа
раад, зунайнгаа амаралтада ш
барилгын элдэб ажалда дүр
Ленинэй нэрэмжэтэ кол
правлени, парторганизаци эдэ
рагшадые колхоздо ехэ туса
һэнэйнь түлөө тэдэнэ Хүнд
грамотануудаар шагнажа, б
дань баяр баясхалан хүргөө
шадаа һургуулидаа эрхимээр
жа, бүри һайнаар ажаллахы
сэсэд.

Манай к

Агитбригада хүлеэнэбд

Манда культурнаар амарха
гэхэ бүхы арга боломжо бии
Ажалайнгаа һүүлээр дуратай
уншаха, кино хараха, эл
хөөрэлдөө шагнаха гэхэ мэтэ
тосхонуудта һайнаар эмхидх
ёһотой байгаа.

Теэд манай Баргажанай ай
культурын таһагай зарим хүд
рилэгшэдэй гэмээр хүдөөгэй
шадай культурна эрилтэ д
һайнаар хангагданагүй гэжэ
хэлэхэ хэрэгтэй.

Жэшээлхэдэ, Баянголой Ку
рын байшангай хүдэлмэрил
үбһэ хуряалга дээрэ ажаллажа
һан колхознигуудай кулы
эрилтые хангаха гэжэ оролдо
Тиимэһээ тус байшангай агитб
да үбһэ хуряажа байгшадта
зарим фермэ, гүүртэнүүдэй ма
һаалишадта үнинэй концерт
руулаагүй, лекци, элидхэл у
гүй байна.

Нинтынгээ малда тэжээл б
хэжэ байһан колхознигуудаа
тангүй, агитбригада эльг
концерт харуулхыень хүлеэнэб

Б. Радна

СОВЕДҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ

ОТАГАЙ СОВЕДҮҮД—ЭМХИДХЭХЫ ХҮСЭН

орон дотор коммунизмын майсатайгаар байгуулагдаа уудэ нютагай Соведүүдэй ирюусалгые улам дээшэ-ажал хүдэлмэринень эрид ха асуудал айхабтар ехэ тай гэжэ КПСС-эй XXI олон тэмдэглэнэн байна. лай депутадуудай Совежал-ябуулые һайжаруулитэ арадгай тэдэнэй холсае улам бэхижүүлхэ ту-ПСС-эй Центральна Коми-7 оной январиин 22-ой бэлүүлэн, манай респуб-отагай Соведүүд һүүлэй ажахын болоч соёл кул-йгуулалтада эдэбхитэйгээр ажа, ажал хүдэлмэреэ лжа байнхай.

на органуудай хүтэлбэри ө ажахые саашадань түр-өөжэ, мал болон тарыан родукциехээр абаха ту-ай нютагай Соведүүд то-мжээнүүдые абана. Мүн ай байра байдалай болон эрилтые сүм хан-тын газарнуудта эмхи гу-наар сахихын тула бага элмэри хэгдэнэ.

жэлэй хоёрдохи жэлдэ— республикымнай колхоз, 50 мянган тонно мяха, 85 тонно һү, 5 мянган тонно 6 миллион үндэгэ гүрэндөө гэһэн харюусалгатай ые абанхай. Хэрбээ аймаой Соведүүд арад зоной хидхэлэй хүдэлмэри һай-улаад, түрүү дүй дүршэл хэрэглэн, эдэбхи үүсхэл хүдэлөө һаань, бии байһан мжонууд дүүрэн хэрэглэг-аһан социалистическэ үял-жалтатайгаар, саг болзор елүүлэгдэхэнь лабтай гэжэ мэдээжэ гээшэ. Теэлнье отагай Соведүүд, тэдэнэй уд, эдэбхитэд абаһан үял-ршэмтэйгээр бодото дээ-лүүлхын түлөө тэмсэлдэ ние хабаадуулан, эмхид-лон ойлгуулламжын хүдэл-наар, тодорхойгоор ябуул-

сагай эрилтын ёһоор Сове-хүдэлмэрие һайжаруулха, мхидхэлэй, ойлгуулламжын ние удха түгэлдэрөөр, оор ябуулха хэрэгтэй. Соведүүдэй сесси, саг комиссинуудай болон удай ажал-ябуулгын үүр-дэ дээшэлүүлжэ, колхоз, предприятинуудай урда та-зорилгонуудай дүүргэл-нэй зүгһөөехээр нүлөө болгохо шухала. Энэ та-лэй үедэ аймагай, сомоной ажалшадайнгаа дунда онол арга хэрэглэжэ, той, һайшаалтай хүдэлмэ-жа байдаг болонхой.

дууд өөрынгөө округой дай урда ажал хүдэлмэри саг болзор соогоо тоосоно. сомоной Соведүүдэй сесси дөө ажахын түрүүшүүлэй дэлмэриин дүй дүршэл ту-соое дүүлажа, тэдэниие олон жалшадай дунда дэлгэрүүл-лмэри эмхитэйгээр ябуулаг-

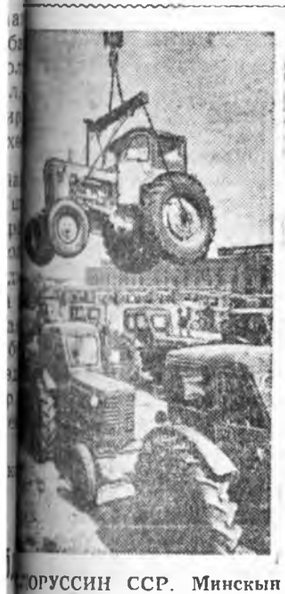

ОРУССИН ССР. Минскын она заводой бүтээн гаргажа «Беларусь» МТЗ-5М мар-тракторнууд манай ороной-мүн хилын саанахи оронуу-ые тарялангууд дээрэ ажал-лайхадаа һайн байһанаа ха-. Энэ трактораар хэдышье хада ташалан газарнуудаа-лдажа болохо юм. Иимэ-рнуудта хүдөө ажахын эл-за буриин машинануудые— ималдагшье, тодходогшье, лдэгшье машинануудые хаб-, элдэб хүдэлмэри хэгдэ-даг. Мүн тэрэнэй моторроор дээрээ байгаад хүдэлдэг ажахын элдэб машинануу-далгэжэ болохо.

ршье ажал хэхэ энэ пропаш-трактор ябасынгаа талаар чиэ тракторһаа балайшье гүй. Ой модотой, уһа намаг-марта хамаагүй ябадаг. Тэ-бүтүү кабинашье хэхээр улагданхай. Час соо энэ ораар 22 километр ябажа о.

оон жэлэй үедэ иимэ трак-уд гурба дахин шахуу олоор дадаг болохо юм.

аг дээрэ: «Беларусь» мар-МТЗ-5М болон МТЗ--5МС орнууд заводой ашаалалгын й дээрэ.

ТАСС-эй фотохроника.

дажа байна. Жэшээнь, түрүү һаалишан Цынгунова, хонишон Жамбалов (Сэлэнгэ), һаалишан Борисова, хонишон Чернов (Тарбагатай), һаалишад Палютова, Гармаева (Тори) гэгшэд аймагай Соведэй сесси дээрэ өөһэдынгөө хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэл тухай элидхэлнүүдые хэһэн байна. Тус элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ малшад, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд эдэбхигэйгээр хабаадалсаба. Һүүлээрнь тэдэнэй дүй дүршэлые аймагайнгаа колхоз, совхозуудай ажахыда нэбтэрүүлхэ тушаа тусхай хэмжээ-ябуулганууд баталагдаад, тэдэнэй олонхи зүйлнүүдынь мүнөө үедэ бэелүүлэгдэжэ байна.

Сомоной Соведэй, тэрэнэй депутадуудай, эдэбхитэдэи зүгһөө үргэн ниитэ ажалшадай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри һайнаар, аша үрэ гарахаар ябуулжа байһан газарта, колхоз, совхозуудай ажал хэрэг бүтэсэтэй, урагшатай байдаг. Жэшээ болгон Бичурын аймагай Узко-Лугска сельскэ Соведэй (түрүүлэгшэнь нүхэр Хлызов) ажал хүдэлмэри абаад үзэе. Тус сельскэ Совет хүдөө ажахын болон культурна байгуулалтын асуудалнуудые саг үргэлжэ сесси дээрэ зүбшэн хэлсээд, элирүүлэгдэһэн дутуу дунданууdые усадхаха хэмжээнүүдые абажа, хүтэлбэрилхы үүргээ һайнаар дүүргэнэ. Эндэхи депутадууд ажахын шухала һалбаринууд дээгүүр хубаарилан табигдаад, бүсадта жэшээ харуулан ажаллана. Мүн энэ сельскэ Соведэй зүгһөө ажахыда түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ талаар горьтойхон юумэ хэгдэжэ байдаг. Эдэ бүгэдын ашаар эндэхи колхозууд кварталайнгаа түсэбые: мяха гүрэндэ худалдалгаар — 208, һү — 180, нооһо—210 процент дүүргэхэтээ хамта, малайнгаа тоо толгойе олошоруулха түсэб үлүүбшэлэн дүүргэһэн байна.

Тэндэхи Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр М. Серебренников) һу гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэбые июлиин 20-до дүүргэнхэй. Теэд тус колхозойхид энэ жэлдэ һу һаалгаар жэлэй хоёр түсэб дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Энэ колхозой түрүү һаалишад Е. Эпова, У. Панова, К. Полякова, Ф. Некипелов болон бусад хахад жэл соо үнеэн бүриһөө 1500—1600 литр һу һаажа, аймаг соогоо түрүү һуури эзэлбэ. Мяха ехээр абаха талааршье тус колхозойхид һайн амжалта туйланхай. Энэ жэлэй түрүүшын хахад соо абаһан уялгынгаа ёһоор 340 центнер мяха гүрэндэ худалдаха ёһотой аад, 590 центнер худалдаа. Колхозой түрүү тугалшан Зинаида Литвинцева нэгэ жэл болоһон тугалнуудайнгаа толгой бүриин шэгнүүрые 3 центнер хүргэхөөр уялга абаад, тэрэнээ эрхимээр бэелүүлжэ байна. Мүнөө нүхэр Литвинцевагай харууһалдаг тугалнууд 6 һаратай болоод байхадаа 2 центнер 60 килограмм хүрэтэр татана.

Тугалшан нүхэр Литвинцевагай дүй дүршэл бусад тугалшадайнгаа дунда дэлгэрүүлхээр Узко-Лугска сельскэ Совет хэмжээ абажа байнхай.

Энэ мэтээр Яруунын аймагай Комсомольско, Зэдын аймагай Үшөөтэйн, Кяхтын аймагай Тамирай, Торинин аймагай Бургалтайн болон бусад олон сомоной Соведүүд арад зоной дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри тодорхойгоор, ажахыда нүлөө ехэтэйгээр ябуулна.

Нютагай Соведүүдэй сесси Конституциин ёһоор хараалагдаһан саг болзор соогоо үнгэргэгдэжэ, тэндэ арад зоной ажабайдалай болон ажахын шухала шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ байхада ехэ удхашанартай. Гэхэтэй хамта үнгэрһэн 1959 ондо Хориин аймагай Дээдэ-Хүрбын, Хандагатайн, Баргажанай аймагай Баян-Голой, Яруунын аймагай Эгэтын, Кяхтын аймагай Үльзытын сомоной Соведүүд хараалагдаһан саг болзортоо сесси үнгэргэжэ шадаагүй байшоо. Тиимэһээ ажахын шухала асуудалнуудые тус сомоной Соведүүд саг соогоо шиидхэнэгүй, нүлөө багатайгаар ажаллана.

Нютагай Соведүүдэй депутадуудые, эдэбхитэдые аймагай болон сомоной Соведүүдэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха, ажахын али нэгэн шухала һалбаринуудай хүдэлмэритэй гүнзэгыгөөр танилсажа, дутагдалнуудые дары усадхаха хэрэгтэ саг үргэлжын комиссинууд горьтойхон үүргэ дүүргэхэ уялгатай. Теэд тэдэнэрэй олонхинь һулаар ажаллана. Илангаяа Байкало-Кударын, Хойто-Байгалай, Сэлэнгын аймагуудай нютагай Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинууд хангалтагүйгөөр хүдэлдэг юм. Мүн олонхи саг үргэлжын комиссинууд бага зэргээр хүдэлдэг байбашье, ажахыда нүлөө тон багаар үзүүлнэ, өөһэдынгөө хүдэлмэридэ олониитэ ажалшадые туһалагша хүсэн болгон хабаадуулнагүй бшуу. Эдэ дутагдалнуудаа дары усадхахын тула саг үргэлжын комиссинуудай түрүүлэгшэнэрэй семинар хододоо үнгэргэжэ, тэдэнэртэ хэрэгтэй туһаламжа, заабари, даабаринуудые үгэжэ байха тон шухала.

Мүнөө үедэ нютагай Соведүүд, депутадууд үбһэ хуряалгаяа богонихон саг соо, шанар һайнтайгаар үнгэргэжэ, ниитынгээ малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэхын түлөө тэмсэлдэ хүн бүхэнэй хүсэ шадалые элсүүлхэ шухалын шухала зорилго эршэмтэйгээр шиидхэхэ уялгатай.

Н. Цоктоев,
Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй эмхидхэлэй таһагай ахалагша инструктор.

„БУРЯТ ҮНЭНДЭ" БЭ'ШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Уруугаа ороһоной шалтагаанууд"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын июлиин 14-нэй номерто толилогдоо һэн. Түнхэнэй аймагай «Путь коммунизма» колхозойхид абаһан уялгаяа муугаар дүүргэнэ, хэлэһэн үгэдөө хүрэнэгүй гэжэ тэрэ статья дотор хэлэгдэһэн байна.

Тус колхозой парткомой секретарь нүхэр Тармаевай манай редакцида мэдээсэһэнэй ёһоор, энэ статья колхозой эдэбхитэдэй хабаадалгатайгаар үнгэргэгдэһэн парткомой болон правлениин хамтын заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Статья соо заагдаһан дутагдалнууд, шүүмжэлхы баримтанууд булта зүб байба.

Колхозой партком болон правлени статья соо заагдаһан дутагдалнуудаа усадхаха, абаһан уялгаяа дүүргэхэ талаар тодорхой хэмжээ-ябуулга хараалһан байна.

УҺАЛУУРИИН ГАЗАР ҮРГЭДХЭХЭ ГЭЭШЭ КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДАЙ ШУХАЛА ЗОРИЛГО МҮН

Сүнхэрэгтэ уһан ерээ

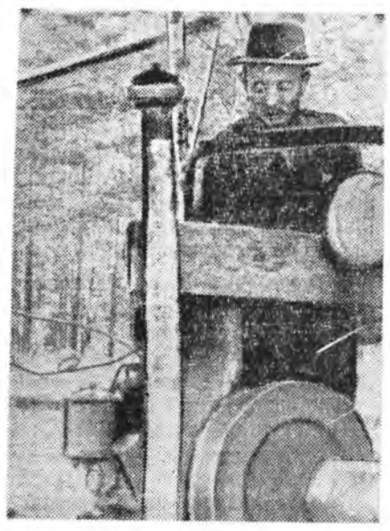

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «ДН—180» насосоор Худан голһоо уһа бүлэжэ гаргадаг моторист Цырежап Санжаев.

Анхан бурядуудай һуудаг Сүнхэрэг гэжэ ойн соорхойхон бии юм. Тэндэ 220 гектар сабшалан байгаа, мүнөөшье тэрэ зандаа. Үһээтэй жэлдэ һайнаар ургаад, ган жэлдэ шала шэнги болотороо хаташадаг муутай. Энэ соорхойе тойроод бар ехэ тайга, шэдхэ шэрэнги. Һаядаа энэ гүн тайгые добтолхо модошод ерэжэ, галаб сагай зэрлиг тайга абяатай аниртай боложо байнхай.

Сүнхэрэгэй талын хаяа шударан, тунгалаг уһаяа аажамханаар урадхуулһаар Худан гол доошолжо, Үдэдэ шудхаһаар баһал галаб сагай.

Хёлго—Чесаныи зоной хоорондоо ябалсадаг зүргэ харгын мүр дээрэхи Сүнхэрэг аянай зоной буудаг, морёо таталуулдаг, хонодог үргэмжэтэй газар юм һэн гээд нютаг зониинь хөөрэлдэдэг. Урдань эндэ «Улаан Сүнхэрэг» колхоз тогтоһоншье юм. Харин мүнөө эндэ «Коммунизм» колхозой һаалиин гүүртэ жэлһээ жэлдэ үбэлжэдэг.

Сүнхэрэгтэ үбһэ ногоо ехээр ургуулжа, үхэр малаа тэжээхэ тухай һанал бодол тус колхозой хүтэлбэрилэгшэдые, тэһдэхи малшадые хододоо эзэлдэг байгаа.

Худанай уһые өөрынь нюрууһаа арбаад метр дээрэ үргөөд, столбын оройгоор тодхогдоһон модон хобоогоор урадхуулжа, Сүнхэрэгэй талада асарха аргатай байһые эндэхин одоошье бэелүүлжэ шадаба. Колхозой түрүүлэгшэ Дашипунцык Дарижапов нэгэтэ правлениин заседани дээрэ энэ һаналаа хэлээд, тэрэнээ бүтээхэ мүнгэн гаргаша, хэрэгтэй материалнуудые тооложо, тусхай тогтоол баталуулаа һэн.

Һүүлээрнь 7—8 метр үндэртэй модон столбнууд 400—500 метр газарта Худанай эрьеһээ Сүнхэрэгэй талын эрье хүрэтэр жэрбытэрээ зоогдожо, дээгүүрнь модон хобоо тодхогдобо. Тиигээд уһа бүлэдэг «ДН-180» насос асарагдажа, Худанай эрьедэ тодхогдоод, насосһоо гараһан нэгэ соргонь Сүнхэрэгэй тала руу шэглүүлэгдээ. Тэрэ соргоһоонь үргэлжэлэн 100 метр утатай түмэр соргонууд бэе бэеһээн холбогдожо, столбын оройдохи модон хобоо соо абаашагдаа.

Тиигээд 3—4 метр эрьетэй Худанай уһан насосоор бүлэгдэжэ, столбын оройдохи модон хобоогоор урадхуулагдаад, Сүнхэрэгэй гандаһан тала энэ хабартаа ундалуулагдаа һэн.

Моторист Цырежап Санжаев майн 24-һөө эхилээд, июлиин 10 болотор тэрэ насосые үдэр һүнигүй хүдэлгөө юм. Тиигэжэ горьтой газар уһалһан байна. Сүнхэрэгтэ урданшье, мүнөөшье ажаһуудаг 80 наһа хүрэһэн суута үбгэн луговод Санжи Маниев трактораар һубаг татуулжа, газараа уһалба. Мүнөө эндэ үбһэ ногооной баян ургаса гаранхай.

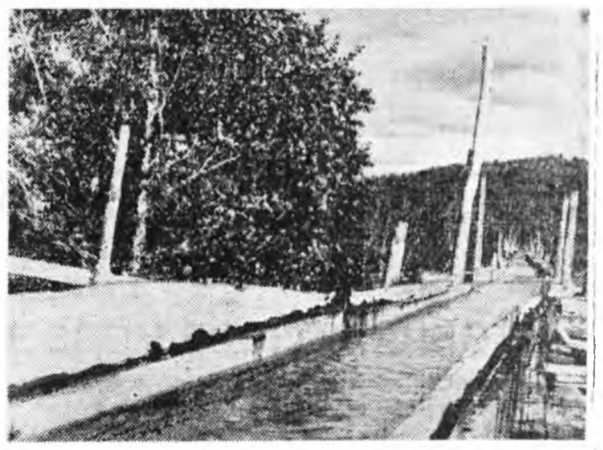

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: уһа урадхуулдаг модон хобоо.

Ж. Бадмаев,
манай корр.

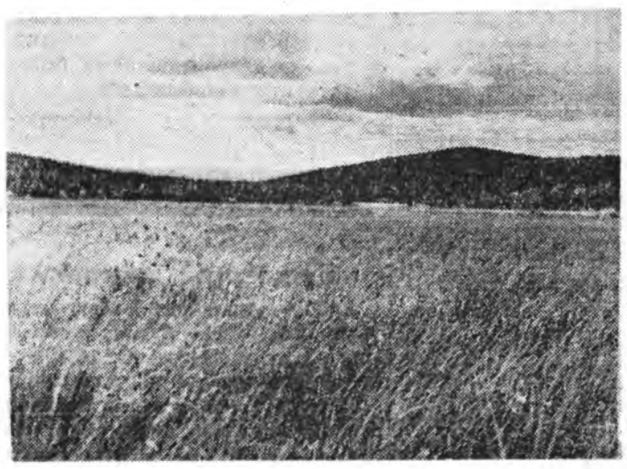

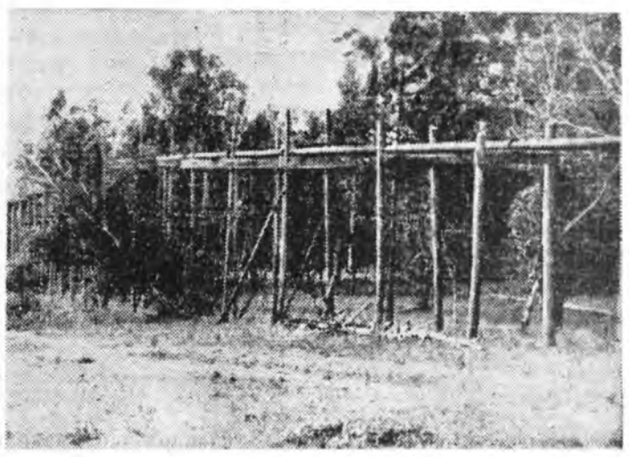

Зураг дээрэ (зүүн талаһаа): Сүнхэрэгтэ ногооной баян ургаса гараа. Уһалуурийн канавада уһа дамжуулдаг түмэр хоолой.

Урматай, баяртай мордоо

Бурядай АССР-эй Культурын министерство, Культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай областной комитет хамтарһан заседани дээрээ 1960 оной түрүүшын хахад жэлэй түсэб дүүргэлгээр республикын кинотүхеэрэлгэнүүдэй хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүн һаяхан гаргахадаа, Хориин аймгуйсэдкомой культурын таһагай киногой хүдэлмэриленгшэ Валентина Мороковае бултанһаа шалгаржа гараа гэжэ тэмдэглэбэ.

Комсомол Валентина басаган 1958 ондо Улан-Удэдэ киномеханигай һургуули дүүргээд, Хориин аймагай Зүүн-Хасууртай гэжэ нютагта киномеханигаар ажаллажа эхилһээр түсэбөө ходо үлүүлэн дүүргэдэг юм. Энэ жэлэй 6 һарын турша соо хүнүүдтэ кино харуулха түсэбөө 188,7 процентээр дүүргэжэ шадаа.

Нүхэр Морокова хайшан гэжэ иимэ һайн амжалта туйланаб гэхэдэ, тэрэ киноаппаратурадаа нягтаар хандажа, ходо бэлэн байлгадаг. Тэрэнэй гэмээр киногой гарангүй болиһон ушар гэжэ байхагүй. Ажалшадта кино харуулгаяа графигай ёһоор, зарлагдаһан саг соогоо гаргадаг заншалтай.

Мүн колхознигуудай дунда соёл гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулдаг, киногой удха түхай зондо ходо хөөрэжэ үгэжэ байдаг заншалтай. Энэ хэрэгтэ нютагай залуушуулые олоор, шадамар бэрхээр хабаадуулдаг байха юм.

Мүнөө Валентина басаган Профсоюзай областной комитедэй, Культурын министерствын путёвкоор туристска аяншалгада урматай, баяртайгаар Ленинград мордобо.

Л. Гроссман.

Жамьян БАЛДАНЖАБОН

ХЭНЗЫН ФЕДОР

(„Паровоз хуугайлна" гэжэ романһаа

Баһал нөөхи ган гасуур болобо гээшэ ха.

Үдэртөө халуун бүлеэн һалхин үлеэдэг, зарим һүниндөө уһан хайнагтажа хүрэшэдэг байба. Бороо ороно аабы гэжэ тэнгэри өөдэ хэды харабашье, дуһалшье уһан унанагүй. Бүхы хада гүбээнүүд ухааржа, гүрэмшэ ламанарай ороо сасаһан мэтэ, таршаанууd хүл дороһоо сасардаг болонхой байгаа һэн. Сөөрэм шалааг соогуур үхэр мал үймэлдэнэ.

— Обоогоо тахюулхадамнай бороо ороно бэзэ,—гэлдэжэ һанаагаа заһадаг байһан үбгэд, хүгшэд урда болоһон хатуу бэрхэ жэлнүүдые дурдан, бурхан тэнгэридээ мүргэхэнь түргэдэнэ.

Баһа Түхэреэн бөөшье миин байдаггүй. Эндэ тэндэ тайлганууd, хони алаан, сасали сасаан таһалданагүй.

Зүгөөр бороо хура орожо үгөөгүй һэн.

Үбһэндэ орохо саг болоно. Теэд хаана үбһэ сабшаха гээшэбши? Булта шаташоо ха юм. Зарим үбгэд, хүгшэд ой модо уруу хонон үнжэн ябажа, хуһанай мүшэр хухалаад, тэрэнээ үргэлжэ, гэртээ асардаг байба.

Үлэнгэ, Ара-Элеэ, Үреэ гэхэ мэтын хаанай кабинедэй газарнуудта ургаса һайн гэжэ суурхадаг байгаа һэн.

Баяд ноёдшье кабинедэй газар дээрэ үбһэ сабшаха гэһэн тамгатай саарһануудтай болонхой, косилка, тармуурнуудаа хангируулан, угсаа холбоо тэргэнүүдээр хүдэлмэришэдөө ябуулжа эхилнэ.

Баһал тэдэнэрээр үрдилдэһэн мэтэ, үгытэй доодо шадалтаншье миин хаража байбагүй.

...Насанай Намсарай нютагайнгаа айлнуудаар хоёр-гурбан хоногто зайжа ябаад, гэртээ ерэмсээрээ, Халзайн Цэрэн Арсалан хоёртой Үлэнгэ худар баһал үбһэндэ ороо һэн.

Нээрээшье, хаанай кабинедэй газар ха даа иимээр ургана гээшэ гү? Үбһэ ногоонойнь ургаса хэсүү һайн байба.

Даша шүүлэнгын үбһэшэд хуушан буусын һуури дээрэ үндэр гэгшын шоро отог баринхай, тала газарыень морин косилкануудаар хяа даража, гар хажууршадшье голой эрьеын нуга һужаагуудые сабшажа оронхой байба.

Дары тэдэнэй хойноһоо ябага нюсэгөөр, хажуур тармуураа үргэлжэ ерэһэн Намсарай, Цэрэн, Арсалан гурбан Даша шүүлэнгын отогһоо тиимэшье холо бэшэ, хуһан ойн хаяада, баһал хабшаг балгаан бодхонхой, тон лэ эрхим һайн ургасатай газартань мушхаран унажа байһан хяаг сабшажа ороо.

— Энээниие Даша шүүлэнгэ сабшажа абахал гэжэ байһан байха,— гэжэ Намсарай нүхэд тээшээ хялам гэнэ. — Галтай сусалаа баряад лэ орожо ерэхэнь ааб даа. Яахабибди?...

...Арсалан, хараал шэрээл табин, хүзүүгээ маажажа, ама хамартаа ороһон илааһа турьяжа байгаад, хажуураа бүлюудэнэ.

Тэдэ хоёрой дурбэ-табан мүр саб-шаһаар байтар, зүүн хадын арада буугай һүрэхэ дуулдашана.

— Буу һүрэбэ. Намсарай ахай, дуулаба гүт? Цэрэн ахайшье гар хоонон ерэхэгүйнь гээшэ,— гэжэ байжа Арсалан, боргооно илаа-һаашье мартаһан юумэдэл, аман соогоо гүнгэнэн, дуу дуулажа, нэжэрхысэл һэжэрнэ.

Бүрэг бараг боложо байгаашье һаань, Намсарай Арсалан хоёрой хажуурнууd шуурд-шуурд лэ гэлдэнэ — һэжэрхэ бүриньь тэбэри боломоор үбһэн бамбагад-бамбагад байса мүр дээрэнь унана.

Уданшьегүй балгаанайнь тэндэһээ гал улалзажа:

— Нүхэдүүд,— гэхэ абяан дуулдаад, тэрэниие ой модон, хада ууланууд дабталсана.

...Цэрэншье самсынгаа хоёр хамсы һугадаа хүрэтэр шаманхай, томо гэгшын гура һахы-һалаг үбшэжэ байба.

— Үү, энэмнай гоё лээ! — гээд, Арсалан гүйшэнэ.

— Иимэл ха һэн. Яагаа талаантай дайралдашоо гээшэбши,—гэжэ Намсарай ябууд дундаа Цэрэнэйнгээ мүрые альгадаад, хажуураа балгаандаа абаашажа түшүүлжэрхимсээрээ баһал хутагаа баряад оролсошоно.

Иигэжэ тэдэнэр хүл хүнгэдэнхэй, хошон зугаа үгэнүүдээр бэе бэеэ шабхадалдаш, тогоогоор дүүрэн мяха шанажа ороно. Арсалан эндэһээшье тэндэһээшье хуурай мүшэр, унаһан хуһа шэрээд лэ асаржа, галаа түлинэ.

Одоол ан-бун гэжэ, һанаһан соогоо эдеэлжэ һуухадаа, иишэ тиишээ харан гэһэйнь, эндэ тэндэ галнууd баһал улалзажа байба.

— Манайхиншье бултал даража оробо ха юм даа. Болоо, болоо! — гэжэ Намсарай задарюунаар энеэнэ. — Даша шүүлэнгэ яажа байна хаб? Досооншье юумэн орохоо, үргэһэ нойрыншье хүрэхөө болихонь аабза.

Булта хүхилдэжэ энеэлдэнэ. Энэ үгэнүүдһээ үнэхөөрөө Даша Дандаров гэгдэһэн бэлтэгэр нюдэтэй болошоһон юумэ, хэлэхэ үгэеэшье оложо ядан, урагша хойшоо ялтагашан гүйжэ байһанаар харагдахадал гэнэ.

— Үбэлдөө үхөөрэй хэбтэнэ гэлсэхэдэнь, диваажанда ошохонь аа бы гэжэ һанадаг байгаалби,— гэнэ Арсалан.

— Диваажанда Дандаровай байха гэр үшөө хүсэд баригдаагүй, шэнэһэн хашаагайнь модон отолгдоошьегүй байгаад, мүнөөдөө орхёо аабза,—гэжэ Цэрэн хошонжоно.

—Тиимэ юумэ һаань, хашаагайнь модо бэлэдхэлсэжэ үгэхэ байгаалди,— гээд, Арсалан мяха үмхэнэ.

— Юун болотороо Даша шүүлэнгые диваажанда ябуулхаа яаранат? — гэжэ Намсарай энеэнэ. — Бидэ аха захагүй болоод яаха гээшэбибди? Шамай ноён болгохо гэхэдэ залуудаха бэзэш?

Иигэжэ тэдэнэр энеэлдэжэ, садатараа эдеэлээд, һанаа сэдьхэл тэгшэ амаржа унтаа һэн.

Үбһэн балгаан соо үбһэн дэбидхэр дээрэ унтажа байхада яагаа аятай зохид бэ! Шэнэ үбһэнэй үнэр, сэбэр агаар, гэдэһэн садхалан... Бэшэ юун хэрэгтэй гээшэб! Магад, Даша шүүлэнгэшье иимэ тэнюунээр унтанагүй ёһотой.

Эндэ тэндэһээ хажуур сохихо абяанууd таһалдаагүй соностоно.

Даша шүүлэнгэ майхан соо унтажа байтараа гэнтэ сошонгёор һэреэд, һуга харайн бодошоно. Зүрхэниинь луг-луг сохилжо, бүхы сээжэнь дэлбэ һүрэхөөр байһандал үзэгдэнэ.

— Нээрээ зүүдэлжэ байна гээшэ гүб? — гэжэ Дандаров аман соогоо гүбэнэн, майханайнгаа үүдээр бултайн харана.

Үдэр болоһон болобошье, үшөөл наран гараадүй байба. Оршон тойроной хүнды жалганууd, ой модон сооһоо тяс-тяс гэлдэхэ абяан дуулдана. Тиихэдэ өөрынь хүдэлмэришэд унтаһаар зандаа, нэхы һамган дэгэл хэдэрһэн хүн зуухынгаа хажууда мантан хара горшоогтой носолдожо байба.

— Эй, зомнай хаанаб? — гэжэ Дандаров игсуунаар һураадхина.

Һамган дэгэлтэ сошонёор обогод гэжэ:

— Һаял бодожо байна,— гээд эрьелдэшэнэ.

«Оштоо тохой! Энэ шүдхэршни һамган дэгэл, тэрэ мүртөө нэхы дэгэл урлаад байхадаа яаба гээшэб?»— гэжэ дураа гутангяар халта сухалтайгаар хашхарна:

— Бүхэли үдэртөө унтажа үнжэхэ гэлсэбэ гүт? Юун боложо байна гээшэб! Али таанад яажа нохойрхоо һанаабта? Энэ сабшалан дээрэшни зоргоороо орошоод, хяара сабшажа байһан эдэ золигуудтай хамһажа, намайе бахалуурдаха гэлсээ гүт?...

(*Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта*)

Элдэб һонин

Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой зүгышэн Буда Цоктоев үнгэрһэн жэл зүгын үүр бүхэнһөө 31—31 килограмм тоһо суглуулһан юм. Байгша ондо тэрэ 40—40 килограмм суглуулха уялгатай.
Зураг дээрэ: Б. Цоктоев зүгынгөө үүрэй дэргэдэ байна.
С. КЛИМОВЭЙ фото.

ТОБШОХОНООР МӨДӨӨСӨХӨДӨ...

✦ **Профсоюзай областной Совет** Улан-Удэ городой худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай худэлмэриие шалгадаг ниитын түлөөлөгшэдэй зүблөө эгээн түрүүшынхеэ үнгэргэбэ. Энэ үргэн зүблөөн дээрэ «Ниитын эдеэ хоолой газарнуудай худэлмэриие һайжаруулха тухай» облпрофсоведэй түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ нүхэр Гаськовой элидхэл зүбшэн хэлсэгдээ.

Һүүлээрнь эдэбхитэдтэ Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаба. Тэдэнэй тоодо ниитын шалгашад А. М. Бляхер, А. А. Лупников болон бусад бии.

П. Борькин.

✦ **Улан-Удэ городой Октябрьска** районой милициин таһагта ажалладаг, милициин сержант Алексей Степанович Шестаков нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болонхой юм. Һаяхан нүхэр Шестаков автобусоор город ерэжэ ябатараа, Удын урда бэеын Бабушкин үйлсэдэ һэжэглэмээр, задагай зантай, һогтуу гурбан хүбүүдые обёоржохибо. Тиин тэдэниие шалгажа үзэхэдэнь, урда удэрынь гортопой амбаарһаа спирт, 12 мянга гаран түхэригэй элдэб үнэтэ зүйлнүүдые хулуулһан Ефименко, һая түрмэһөө табигдаһан Романенко, Рыжаков гэгшэд байшоо.

И. Кондратьев.

✦ **Үнгэрһэн июль һарын** һүүлшын арбан хоногто республика доторнай багахан үүлэтэй аад, дулаан байгаа. Һүүлэй гурба-дүрбэн удэрэй туршада ехэ халуун болоо. Дунда зэргээр энэ декадын үедэ 18—22 градус дулаан байба. 26, 27, 28-най удэрнүүдтэ илангаяа бүгшэм халуун болоо. Тиихэдэ удэртөө 36 градус хүрэтэр халуун байба.

Мүн олонхи аймагуудта хура бороо ехээр ороо. 3-һаа 10 миллиметр хүрэтэр бороо Хэжэнгэдэ, Хоридо, Нарһатада, 31—40 миллиметр—Түнхэндэ, Сэлэнгэдэ, 72 миллиметр хүрэтэр бороо Орлигто ороо.

Л. Гончарова.

✦ **Алас Дурна зүгэй зонодо** футболоор түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Свободный городто боложо үнгэрөө. Эндэ Эрхүү, Чита, Улан-Удэ, Благовещенск, Комсомольск-на-Амуре, Владивосток, Хабаровск городуудай эдир футболистнар үүлзаа. Манай городой эдиршүүл 7 очко абажа, гурбадахи һуури эзэлээ.

Нэгэдэхи һуури эрхүүгэйхид, хоёрдохиие Комсомольск-на-Амуре городой түлөөлөгшэд эзэлбэ.

О. Иванов.

Болзорһоонь урид

Элбэг ехэ загаһа бариха таатай зохид саг тудажа, тэрэниие «Байкал» колхозой загаһашад шадахыса хэрэглэжэ байна. Эртэ үглөөгүүр, үдэшэ оройшье загаһашадые номин хүхэ Байгал дээрэ хаража болоомоор.

КПСС-эй ЦК-гэй июлиин Пленумэй түүхэтэ тогтоолнуудаар зоригжоһон эндэхид үдэрһөө үдэртэ загаһа барилгаяа дээшэлүүлнэ. Тиигэжэ тэдэнэр Кабанскынгаа аймаг дотор эгээн түрүүлэн, июлиин 20-до жэлэйнгээ түсэб дүүргээд, түсэбһөө гадуур 516 центнер загаһа гүрэндөө тушаагаа.

Загаһашадай дунда Владимир Федорович Поповой даадаг бригадынхид эрхимлэжэ ябана. Мүн Григорий Кыштымовэй бригадын гэшүүд удэр бүри 4—5 нормо дүүргэжэ, бусадта үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Эдэ удэрнүүдтэ загаһашад ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлхын тула бүхы хүсөөрөө оролдоһоор.

С. Шапхаев.

Арбан дүрбэдэхи номер

КПСС-эй Бурядай обкомой пропаганда, агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ—арбан дүрбэдэхи номер ород хэлэн дээрэ хэблэлһээ гаргагдаад, уншагшадтаа эльгээгдэжэ захалба.

«Хөөрэлдөө хэхэ материалнууд» гэһэн гаршаг доро Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Н. Г. Тютринэй** хөөрөөн толилогдоо. Энээн соогоо нүхэр Тютрин колхозойнгоо гэшүүдэй гүрэндөө мяха ехээр худалдахын тула хүндэтэй, харюусалгатай социалистическэ үялгануудые бэедээ даажа абаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байһан тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгэнэ.

«Барилгашадай үдэрые ажалай амжалтаар угтая» гэһэн нүхэр **Кандабаевай** статья мүн эндэ толилогдонхой.

Байгша оной августын 7-до Түмэр замшадай бүхэсоюзна удэр тэмдэглэгдэхээ байна. Энэ түүхэтэ удэртэ зорюулагдаһан нүхэр **Молодовой** статья хэблэгдээ.

«Хөөрэлдөө хэхэдээ хэрэглэхэ» гэһэн бүлэг дотор үнгэрһэн хахад жэлэй туршада манай республикын ажалшадай туйлаһан амжалтануудые харуулһан һонирхолтой тоо, баримтануд харуулагдана.

Тэрэшэлэн энэ номерто **«Манай консультаци», «Агитаторнуудта туһаламжа»** гэһэн бүлэгүүд бии. Эдээн соонь мүн лэ ехэ һонирхожо уншамаар баримтануд олон, август һарада агитаторнуудай хөөрэлдөө хэхэ жэшээтэ темэ болон литература хэблэгдэбэ.

Үлинүдэ хэлэнэ Радио

Мүнөөдэрэй программа

18.00 — Үхибүүдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 18.25—Латыш композиторнуудай дуунуудһаа концерт. 18.45—«Мүнөөнэй капитализм — монополинуудай зонхилолго болоно» гэһэн дамжуулга бурят хэлэн дээрэ. 19.00—Ород оперонуудһаа хоор. 19.20—«Түмэр замшадай үдэрые угтуулан» гэһэн хөөрэлдөөн. 19.35—Артистка Лилия Гриценко дуулаха. 19.50—Һүүлэй һонин бурят хэлэн дээрэ. 20.00—Совет композиторнуудай оперонуудһаа дамжуулга. 20.30—Һүүлэй һонин. 20.40—Делибын «Коппелия» гэжэ баледһээ фрагментнүүд. 21.00—Хүдөөгэй түрүү дүй дүршэлэй лектори. 21.20—Инструментальна оркестр наадаха. 21.30—Залуушуулда зорюулагдаһан дамжуулга. 21.45—«Манай радио шагнагшадай творчество» гэһэн литературна дамжуулга бурят хэлэн дээрэ. 22.05—«Таанартаа зорюулжа дуугаа дуулана-мди, хажууршад» гэһэн бурят хүгжэмэй концерт. 22.45—ТАСС-эй материал.

ХЭНЗЫН ФЕДОР

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 3-дахи нюурта)

Харин балгаан соохоо баабгай шэнги буурагар хара даха хэдэрһэн хүн мүлхижэ гарахадаа:

— Юун болоодхёо юм? Шүдхэр тээшээ ганираа ноён гээшэб? Хэлэгүй морин шэнги амараншьегүй, уна унатараа ябаха һэн гэнэгү? — гэжэ байжа дуугарһаар, хара дахаяа түгсүүл дээрэ хаяжархёод, саашаа ой руу, аргааханаар алхалшана.

«Сухал дундаа үлүү үгэ дэмы дуугарба хаб» гэжэ Дандаров бэеэ шүүмжэлэн, гансата дуугай болобошье, «бай байһаар, эдэ шүдхэрнүүдтэ заһаглуулжа байха болобо гүб? Али нөөхи буһалгаан гээшэнь боложо байгаа юм гү? Нюргыень улаан бургаахаар таһара шабхадаа һаа, ондоохоноор лэ худэлдэг болохо һэн ха даа. Яаһан һүрхэй хүн гээшэб? Үшөө хүнэй урдаһаа «юун болоодхёо юм» гэжэ һөөргэдэжэ байхыень дуулыт! Миин энэ дорошни үлдэжэрхёо һаа, дэмыл хохирхо бэзэш»,—гэжэ ой руу хараад абана.

Нөөхинь нэгэшье яараһан тэбдэһэн янзагүй, галар-галар гэшхэлһээр, үшөө амандаа тамхи зуунхай юумэ ерэжэ ябана.

Дандаров бэеэ бариха һанаатай байһан аад, тэрэниие харан гэхэдээ, «юушье болоо һаа болог, энээниие шадахатаяа аабзаб» гэжэ досоохоонь эбжэгэнээд, үрөөһэн сабхяа гартаа барихан зандаа, урдаһаань ялтагашан ерэжэ:

— Эй, хара нохой! Иигэжэл байха һаа яба! Шамгүйгөөр ажалаа хэхэ хүниие олоод лэ ябагдаһан юм. Энэ дороол яба! Сайшье бү уу! — гэжэ байжа ганиршана.

Тэрэнь һэншье гэнэгүй:

— Заа, болоо, болоо! Зүгөөр нэгэ аяга бусалһан хара уһа ууха болихоёо, юрэдөөл, шамһаа һурахагүйб. Юун олон нохой тэжээһэн баян бардам хүн гээшэбши? Шинии тухай баяншье, ноёншье хүниие үзэгдэһэн байха.

— Арила! Энэ дороол арила! — гэжэ Дандаров ганирна.

— Хүлеэжэ бү яда! — гээд, тэрэ хүн, нэгэ аяга сай уумсаараа, тахигар хара тэрлигээ үмдэжэ, хажуураа үргэлөөд, ябахаар забдана.

— Бай, бай!—гэһэн бэеэрээ Даша шүүлэнгэ тэрэниие тогтоохо һанаатай урдуурнь хүндэлдинэ. — Намһаа абаһан арбан түхэригөө аса наашань!

— Һалыш саашаа! Хоёр үдэр соо шамда миин худэлхэ хүн үгы,— гээд, багжагар бүдүүн гараараа Дандаровые хажуу тээшэнь аргааханаар зайсуулаад, ябажархина.

— Иигээд һалахаб гэжэ бү нанаарай. Хуули хуби гэжэ байха.

Тэрэнь һөөргөөшье харангүй:

— Хуушан хубилжа, хуули шэнэлжэ байна бэшэ аал, ноён ахай!— гэжэ сигүүрхэһээр саашална.

Дандаров хойноһоонь даб гэжэ хашхарна:

— Хэн гэжэ нэрэтэй бэлэйш?

— Хэнзын Федор, хэршэмэгэй хахад.

Тиин, Хэнзын Федоршье абар табар хуһанай дундуур далда ороно.

— Яаһан бузар амитан гээшэб? Тэрэниие хойноһоонь намнажа ошоод байлгыш! — гээд, ноён шэшэргэнэжэ, һалганажа байба.

— Танай үгэ дуулаагүй юумэ, минии үгэ хаанаһаа дуулаба гээшэб? — гээд, һамган дэгэлтэ һуурихаа худэлхөөр бэшэ байба.

Иигэжэ шуулядаһаар байтарнь, нараншье дээрэ гаража, халуу шатажа ороно. Дандаровай худэлмэришэдынь ажалдаа гарахаһаа байха, хажуураашье дабтаагүй байгаа һэн.

Уур сухалдаа мэдээ алдашаһан Даша шүүлэнгэ үглөөнэй сайшье уунгүй, малгайгаашье үмдэхэеэ мартанхай, моринойнгоо шадал соо шабар шабха гэжэ илгаагүй хатаруулһаар, Үлэнгые үгсэнэ.

«Эй, халаг!.. Эдэ нохосууд һүүлээ дээрээ үргэбэ ха юм даа. Бултыень хүлеэд, нюргыень таһара шабхадуулагша һайб! Энэ дороол волость ошожо, бултыень хүл дээрэнь бодхохо болоо гээшэ. Тэрэ шэнэ судья, Гантимуров, эдэ шүдхэрнүүдые һуналхал байха... Шадахаяал шадахаб даа»,—гэжэ һанаандаа үгэлэн, бүхы муу муухай хараалай үгэнүүдые дурдана. Гэбэшье «һала саашаа!» гэжэ Хэнзын Федорой хэлэһэн үгэнүүд мунөөшье шэхэндэнь дуулдаһан шэнги, уур сухалдань гал дүлэ аһаараар лэ байба. Наһа үеэрээ урдаһаа шэрүүн үгэ хэлүүлжэ үзөөгүй, сулал «Даша ахай! Шүүлэнгэ ноён, хайрлыт!» гэгдэжэ ябаһан хүндэ «һала саашаа!» гэжэ хэлүүлхэ гээшэ ямар доромжолго дайралта шэнгеэр һанагдаха, сэдьхэл зүрхыень доһолгохо байнаб! Даша шүүлэнгын досоохоонь халуу бусална, тэрэ Хэнзын Федорто хэлүүлһэниинь сан бун табижа арюулхаар бузар буртаг юумэн шэнги байгаа һэн.

ХИЛЫН САНАҺАА

Японой профсоюзай генсоведэй съезд худэлмэреэ дүүргэбэ

ТОКИО, августын 3. (ТАСС). Японой профсоюзуудай эгээн томо нэгэдэл бологшо профсоюзуудай генеральна соведэй ээлжээтэ 15-дахи съезд худэлмэреэ Токиодо дүүргээ.

Генеральна соведэй ээлжээтэ үе соо хэхэ ажал-ябуулгын программые съезд һайшаагаа. Һүүлшын жэлэй туршада Япондо худэлмэришэнэй демократическа худэлөөн угаа ехээр дэлгэрээ, Японой ажалшадай ажабайдал муу болоо, салин хүлһэнэй доодо хэмжээн тухай хуули абтаагүй байһаар гэжэ программа соогоо генеральна совет тэмдэглээ. Япондо мүнөө үедэ 10 миллион гаран худэлмэригүйшүүл бии гэжэ программа соо заагдана. Тэдэнэр туйлай хүндэ байдалда ажаһуунаа. Монополистическэ капитал хэдэн зуу мянган жэжэ болон дунда предприятинуудай эзэдые хоохоруулан үгырүүлнэ.

Капиталистнууд болон правительствын добтолгоһоо ажалшадай шухала эрхэнүүдые сахин хамгаалха, ажалшадай экономическа эрилтэнүүдые хангаха талаар профсоюзуудай генеральна совет бүри эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна. Эб найрамдалай, бэеэ даанхай байдалай түлөө, демократиин түлөө тэмсэхэ гээшэ шухала зорилгонуудай нэгэн болоно гэжэ генеральна совет гоолоно.

Буу зэбсэг ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха тухай Советскэ Союзай түсэбые дэмжэхэ тухайгаа, американска империализмтай эрид шангаар тэмсэхэ байһан тухайгаа генеральна совет мэдүүлээ. Буу зэбсэг ниитээрээ, хүсэдөөр хуряахын түлөө, ядерна буу зэбсэгээр Японон зэбсэгжэлгэдэ эсэргүүсэн, Японой газар дээрэһээ американска базануудые үгы болгуулхын, Америкын сэрэгүүдые гаргуулхын түлөө генеральна совет бүри шангаар тэмсэхэ.

Японо-американска сэрэгэй союз тухай договор япон арадта баадхаһан Киситэй Японой шэнэ правительствын премьер Икэда нэгэ һаналтай хүн мүн гэжэ генеральна совет тоолоод, Икэдын правительствода эсэргүүсэн, парламентые тараахын түлөө, оронойнгоо бэеэ даанхай байдал, нейтралитет сахиха политика бэелүүлхэ демократическа правительство байгуулхын түлөө бүри эршэмтэйгээр тэмсэхэ байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Съезд профсоюзуудай генеральна соведэй шэнэ хүтэлбэрилэгшэдые һунгаа. Генеральна соведэй түрүүлэгшээр дахин Каору Ота, генеральна секретаряар — Акира Ивай һунгагдаа.

Латиин Америкэ забастовко болоно

НЬЮ-ЙОРК, августын 3. Латиин Америкын хэдэн забастовконуудай болоно Пренса Латина агентство нэ. Эдэ забастовкануудаска шэнжэтэй байхаһаа бын революциие дэмжэһ ческэ эрилтэнүүдые таби

Ажалдаа гараагүй хүн түлэгдэхэгүй гэжэ ажалай Анибала Агиларын уридс нуулбашье, Боливиин ни тын гудамжануудта хэдэ дэлмэришэд демонстраци гэжэ Пренс Латина агент респондент Ла-Пасаа нэ. Энэ демонстрацида шахуу хүн хабаадалсаа. һэн ораторнууд Холбоото дай гадаадын политикые буруушаагаад, өөһэдынгөө ческа эрилтэнүүдые хан Кубын революциие шу дэмжэхыень арад зониие байна.

Уачипато заводой 4 дэлмэришэд забастовко гэжэ тус агентствын корр Сант-Ягоһаа (Чили) мэдэ то америкынхидэй мэдэл тус предприятиин эзэдэй с һэ нэмээхэеэ арсаһан дээр пато заводой худэлмэриш бастовкые эхилһэн байна.

Салин хүлһэ нэмээхэ гэ тэдээ арсалта абаһан уша густын 14-һөө хоохоор бай хол хэхэбди гэжэ Чилин тан абадаг уурхайнуудай ришэд болон алба хаагша лээ.

Салин хүлһэеэ дээшэлүү дэлмэригүйдэлгэтэй тэмсэ хэмжээ абаха эрилтэнүүд һан Жужуй городой сахи дуудай 4 мянган худэлмэр бастовко соносхоо гэжэ А һээ мэдээсэнэ.

Экономическа шэнжэтэй бын революциие хамгаалх табинхай забастовконуудай байһан тухай мэдээсэлнүү дорһоо, Пуэрто-Рикэһээ, гуаһаа болон Сальвадорһоо

Баруун Герман сэрэгэй бэлэд хэгдэнэ

БЕРЛИН, августын 3. Баруун Германиин далай флот Балтиин далай дээ тын 1-һээ «Валленштейн 3» рэтэй сэрэгэй һуралсал эхи агентствын мэдээсэһэнэй ёс һуралсал урдань үнгэргэг неврнүүдэй үргэлжэлэлынь Германиин Демократическа ликада эсэргүү десант хэрэгтэ Балтиин далай дэ лэдхэл хэжэ, Баруун Герма лайн-сэрэгэй флот энэ һура лүүлнэ.

«Валленштейн 3» гэдэг сэрэгэй энэ һуралсал гол т густын һүүлээр, сентябри багаар үнгэргэгдэхэ юм гэ ство АДН тэмдэглэнэ. Энэ «Грауэр Тигер» гэһэн нам маневрээр түгэсхэ. Тэрээнд гэй гэшүүд—бусад гүрэнүү гүүд болон корабльнууд х саха.

Америкын крейс Карачида ерэ

КАРАЧИ, августын 3. Америкын крейсер «Кан удэрэй болзороор Карачиин густын 2-то ерээ. Атлантин дахи США-гэй флодой нэгэ командалагша адмирал Дж лор тус крейсерээр Карач Крейсерэй зэбсэгжэлгэдэ б һан залан шэглүүлэгдэдэг систем снарядууд тухай хэблэл бэшэнэ.

Англиин колонизаторнууд Аденд зоргоороо ороно

БАГДАД, августын 3. (ТАСС). Ирагай хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Аравиин хахад аралай урда зүгтэ байдаг Англиин колони—Аденд колонизаторнуудай зоргоороо оролгодо, хүсэрхэлгэдэ эсэргүүсэһэн забастовкын худэлөөн үргэдэнэ. Жэшээлхэдэ, Аден хотодохи Англиин гүрэнэй клиникын захиргаан үнгэрэгшэ һарада 11 араб худэлмэришэдые хуули бусаар худэлмэриһөөнь гаргаа. Тэрэ клиникын худэлмэришэд болон алба хаагшад июлиин 21-һээ забастовко соносхоо. Тэрэнь мүнөө хүрэтэр үргэлжэлһөөр. Забастовкодо 150 хүн хабаадана.

Колониальна засагаархидай зоргоороо ороһон нэгэ ондоо ушарал тухай «Аль-Биляд» газетэ бэшэнэ. «Бага Аден» гэдэг райондо Англиин засагаархид түсгаар трибунал байгуулаа. Ямаршье гэмгүй араб эрхэтэн сүүдтэ үгтөөд, хэһээгдэнэ. Аденэй араб худэлмэришэдэй нэгэ профсоюзай гүйсэдкомой гэшүүдые—дүрбэн худэлмэришэдые һаяхан энэ трибунал сүүдлээд, түрмэдэ һуулгаһан, яла тохоһон байна.

Тус профсоюзай ударидагшадай уряагаар июлиин 20-до забастовко соносхогдоо. Харин ондоо нэгэ компаниин худэлмэришэд мүн һаяхан забастовко соносхоо.

Бразилиин нислэл хото Рио-де-Жанейро дэлхэй дээрэхи гоё һайхан хотонуудай нэгэн юм. Зүгөөр Рио-де-Жанейрын нюур талань нимэрхүү байдаг. Нүгөө далда таладань үгытэй тулюур зоной ажаһуудаг муухан байранууд олон бии. Зураг дээрэ: Рио-де-Жанейрын тулюур муухан барилгануд.
ТАСС-эй фотохроника.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни, пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советского строительства 47—59, промышленности и транспорта, информации—35-14, культуры—34-05, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01918. г. Улан-Удэ Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 5236.